

SRBIJA
Doživi!

TURISTIČKA
ORGANIZACIJA
SRBIJE
www.serbia.travel

VINSKA AVANTURA

KROZ SRBIJU

BESPLATAN PRIMERAK

Zemlja dobrog vina!

Zatalasana brda Šumadije, slikoviti obronci Fruške gore, dramatični pejzaži istočne Srbije, obale Dunava s vinogradima koji se spuštaju do njegovih peskovitih obala: ovo je samo delić zapanjujuće geografske šarolikosti Srbije, koja je, u burnim geološkim i istorijskim procesima, postala zemlja različitih terena, sastava zemlje, kultura, navika – i zemlja čiji svaki kutak krije sasvim posebna, unikatna vina od najrazličitijih sorti.

Sve to blago lako je dostupno za turiste: u velikom procentu, srpske vinarije otvorile su svoja vrata za posetioce, uz razumevanje da je vinski turizam, koji spaja hedonizam i žar za putovanjem, grana koja se brzo razvija i donosi nove, jedinstvene prilike za vinare koji se odluče da svojim gostima ponude nešto više.

Srbija je smeštena u klimatski umerenom geografskom pojasu kontinenta u kome se nalaze neka od najvažnijih vinogorja na svetu. Podeljena je na tri regiona: Centralna Srbija, Vojvodina i Kosovo i Metohija, u okviru kojih postoje 22 vinogradarska rejona u čijem je sastavu 77 vinogorja.

Grožđe u Srbiji gaji više od 60.000 proizvođača sa više od pet stotina registrovanih komercijalnih vinarija sa 19.849 hektara vinograda.

Kvalitet vina koja se prave u srpskim vinarijama potvrđuje se svake godine na velikim međunarodnim ocenjivanjima, na kojima ugledne sudije i same upoznaju drevne i važne srpske sorte vinove loze i uveravaju se u njihove velike potencijale.

A osim starih sorti – prokupca, začinka, bagrine, smederevke, grašca i drugih – od kojih se u našim vinarijama prave vina visokog kvaliteta i savremenog izraza, naši vinari prave i odlična vina od poznatih međunarodnih sorti. Baš to bogatstvo sorti, blaga klima i bogata vinarska istorija dovode do toga da nije nimalo čudno kada u nekoj vinariji, uz domaće specijalitete koji su još jedno veliko blago naših krajeva, gosti na degustaciji, uz živahan razgovor s vinarima, dobiju na probu i vina nastala od slavnih francuskih sorti, sa lokalnom i originalnom interpretacijom, kao i ona od sorti koje su vekovima s nama, a svet ih tek upoznaje.

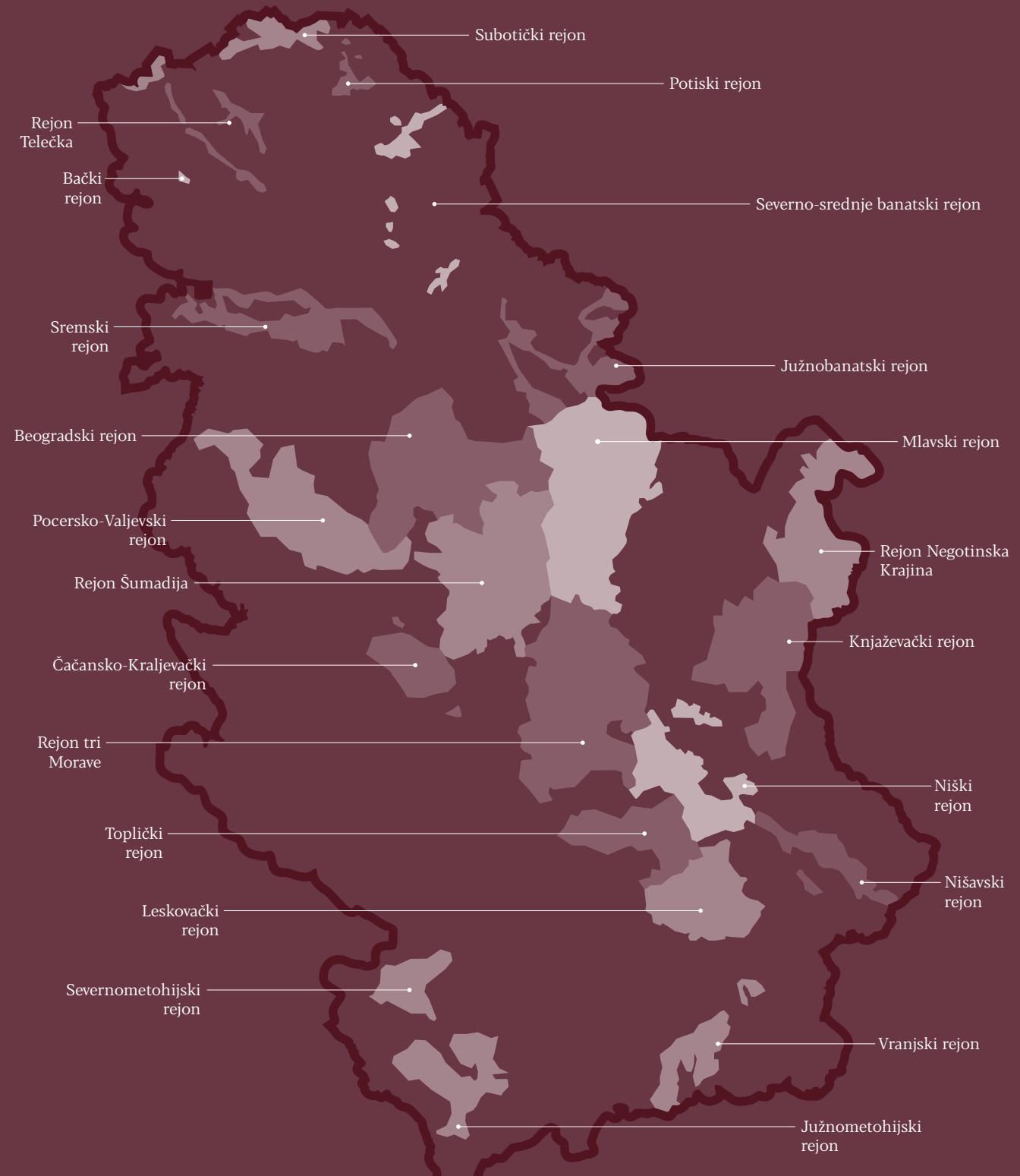
U smislu turističke ponude, srpske vinarije prate svetske trendove – od organizacije degustacija, do kvaliteta hrane koja se nudi uz njih, pa do pratećeg smeštaja koji u savremeno doba postaje sve značajnija stavka za turiste koji žele da istražuju velike vinske regije.

Vinoljupcima i turistima donosimo priče o vinima, vinarijama, turističkoj ponudi i turističkim znamenitostima, da ih podstaknu i inspirišu na nove doživljaje i iskustva – doprinoseći promociji Srbije i njenom uspešnom plasiraju na svetske vinske turističke mape.

Sadržaj

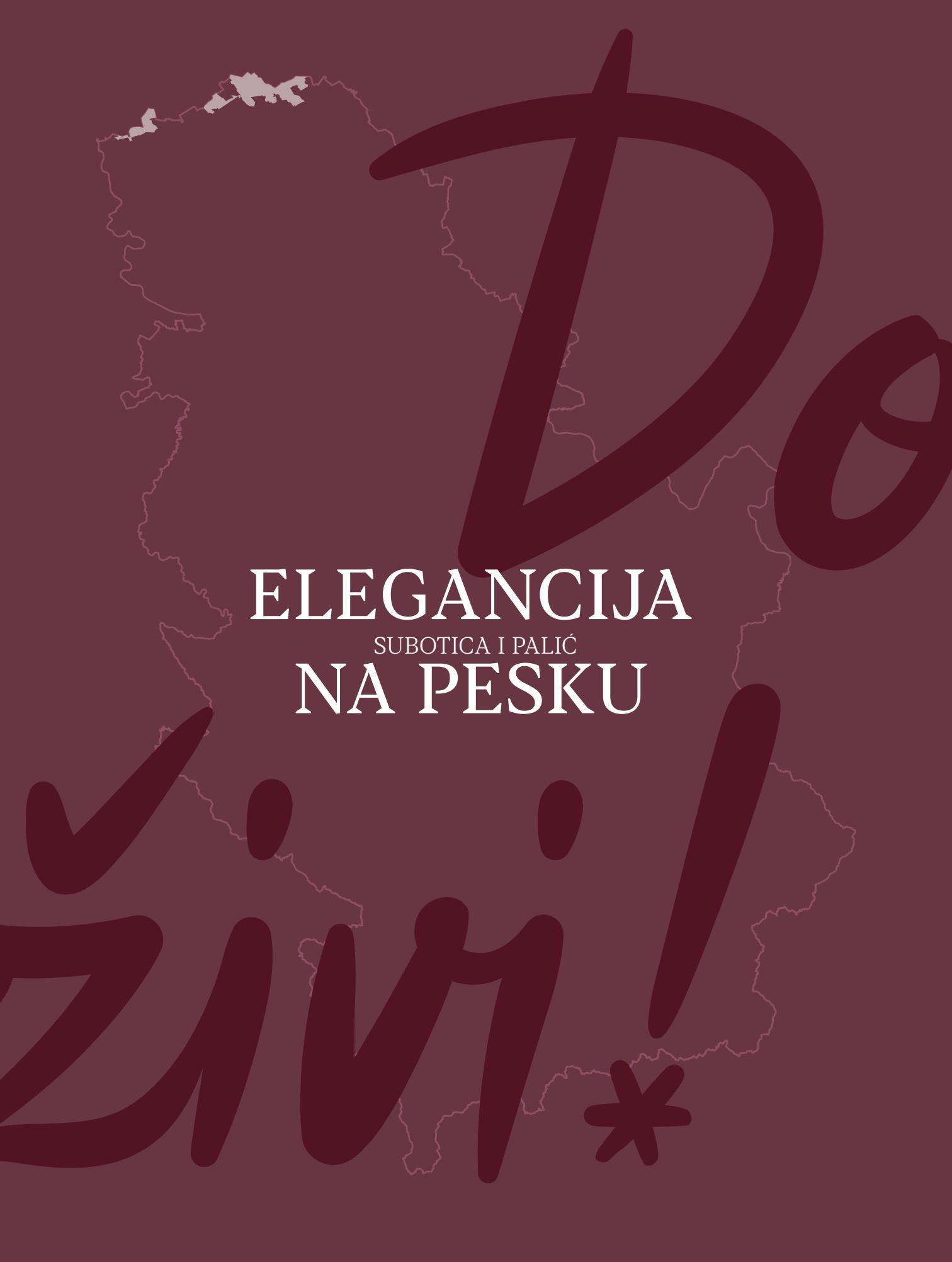
I	Elegancija na pesku <i>Subotica i Palic</i>	06-11	
II	Vinsko srce Panonije <i>Srem i Fruška gora</i>	12-21	
III	Vina sa Carigradskog druma <i>Beograd i Smederevo</i>	22-27	
IV	Između planine i pešćare <i>Južni Banat</i>	28-33	
V	Vina sa kraljevskih loza <i>Šumadija</i>	34-43	
VI	Dobra vina sa zapada <i>Valjevo i Pocerina</i>	44-47	
VII	Moravska priča <i>Tri morave i Mlava</i>		48-53
VIII	Župska avantura <i>Tri Morave, Trstenik i Vrnjačka Banja</i>		54-61
IX	Od gvozdenih vrata do Gamzigrada <i>Negotinska Krajina i Knjaževac</i>		62-69
X	Toplo sunce juga <i>Toplica, Niš, Vranje i Metohija</i>		70-75
XI	Čuvari drevnog znanja <i>Manastirske vinarije</i>		76-81

Vinogradarski
rejoni Srbije

ELEGANCIJA SUBOTICA I PALIĆ NA PESKU

SUBOTICA I PALIĆ

Gradska kuća,
Subotica

Subotica i Palić

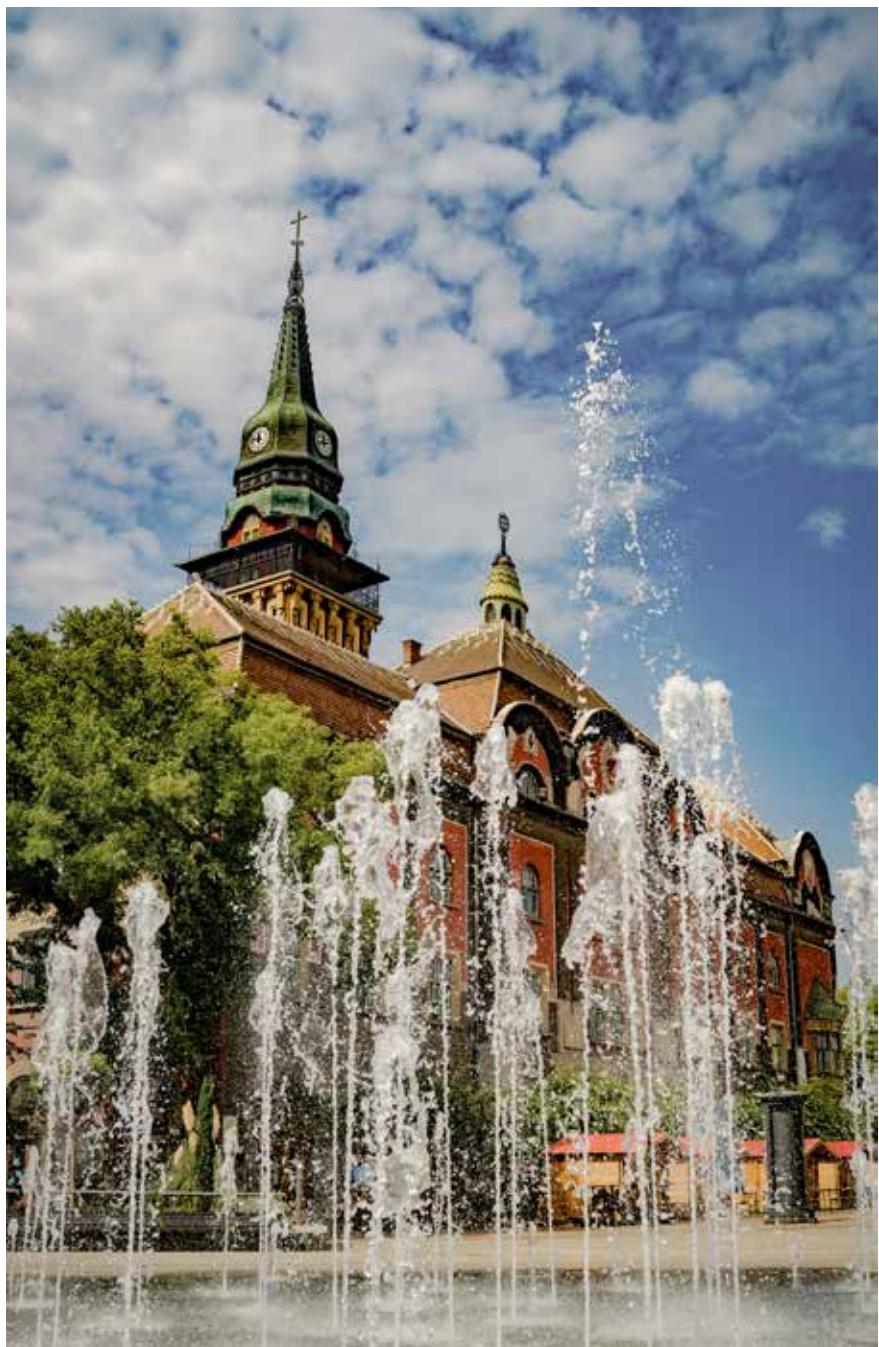
Od 1391. godine, kada je Subotica prvi put pomenuta u pisanim dokumentima pod imenom Zabatka, promenila je 200 imena. Bila je grad na granici dve velike imperije, Ugarske i Turske, a 1779. je dobila status slobodnog kraljevskog grada, što joj je donelo brojne privilegije i zajemčilo neprestan rast i napredak. Od kada je postala deo Srbije i Kraljevine Jugoslavije, Subotica više nije menjala ime, a danas je ovaj grad simbol centralnoevropske elegancije i rafiniranog hedonizma.

Subotica i Palić nude mnoge atrakcije, počev od raskošnih objekata verskog nasleđa kao što su Katedrala Svete Tereze Avilske i veličanstvena Subotička sinagoga, druga najveća u Evropi, preko remek-dela arhitekture secesije (Gradski muzej, Palata Rajhl Ferenc, Vodotoranj Rajhl Ferenc) do uživanja u brojnim sadržajima prelepog Palićkog jezera.

Ovo vinogradarsko-vinarsko područje nosi oznaku geografskog porekla „Subotica/Subotičko-horgoška peščara“ koja potvrđuje njegovu jedinstvenost i posebnost u vinogradarsko-vinarskom svetu.

TIPIČNE SORTE VINOVE LOZE

- ŠARDONE
- BELI BURGUNDAC
- SKADARKA
- RUŽICA / KEVEDINKA
- SOVINJON BLAN
- MERLO
- KABERNE FRAN

Vinarija Zvonko Bogdan

Nedaleko od jedinstvenog Palićkog jezera, usred vinograda, smeštena je jedna od najpoznatijih vinarija u ovom delu Srbije. Vredni tehnolozi, podrumari i vinogradari, u impresivnom zdanju podignutom u stilu panonske secesije stvaraju velika vina. Vinarija Zvonko Bogdan nalazi se nedaleko od Subotice, na samo pet minuta vožnje od autoputa Beograd–Budimpešta. Vinarija poseduje velelepni barrique podrum s jedinstvenim salama za degustacije, veliki restoran prepun detalja koji svedoči o kulturnom bogatstvu Subotice i Palića. Ovde se prave sortna vina od pino blana, sovinjon blana, pino grida, šardonea, potom bordovske kupaže od merloa, kaberne frana i kaberne sovinjona, lepršavi rozei...

*Degustacije, proslave i posete vinariji dostupne su u raznovrsnoj turističko-ugostiteljskoj ponudi.

→ Dekanter 2024 ←

- Eclater BDB Extra Brut 2019

- Merlot 2019
- Eclater BDB Extra Brut 2018

- Cuvee No1 2021
- Cuvee No1 2022
- Merlot 2022
- Icon Campana Albus 2020

02

03

04

Vinarija Tonković

Vinarija Tonković nalazi se u mestu Bački Vinogradi, u blizini Palića. Specifični su po tome što na površini od devet hektara gaje samo jednu, staru srpsku autohtonu sortu vinove loze – skadariku. Prve vinograde zasadili su s idejom da budu mala porodična vinarija koja će oslikavati tradiciju Bačke. Sagradili su autentični salaš i na pesku zasadili sortu koja je vekovima davala „gospodska vina”, kako su kroz istoriju zvali vina od skadarke.

* Posete i degustacije moguće su uz prethodnu najavu.

05

06

07

→ Dekanter 2024 ←

- Fantazija Organic Kadarka 2022
- Rapsodija Kadarka 2019

Maurer Oszkar

Vinarija nazvana prezimenom svog harizmatičnog vlasnika smeštena je u Hajdukovu, na samoj granici Srbije i Mađarske. Njihov širok portfolio prava je riznica vina stvorenih najčešće od starih i unikatnih sorti koje se više ne gaje komercijalno u drugim vinogradima. Porodična Vinarija Maurer sledi tradicionalne vinogradarske i vinarske prakse, trudeći se da što manje interveniše u svojim vinima.

* Osim degustacije, uz najavu, posetiocima nude i upečatljive lokalne zalogaje, koje sami pripremaju.

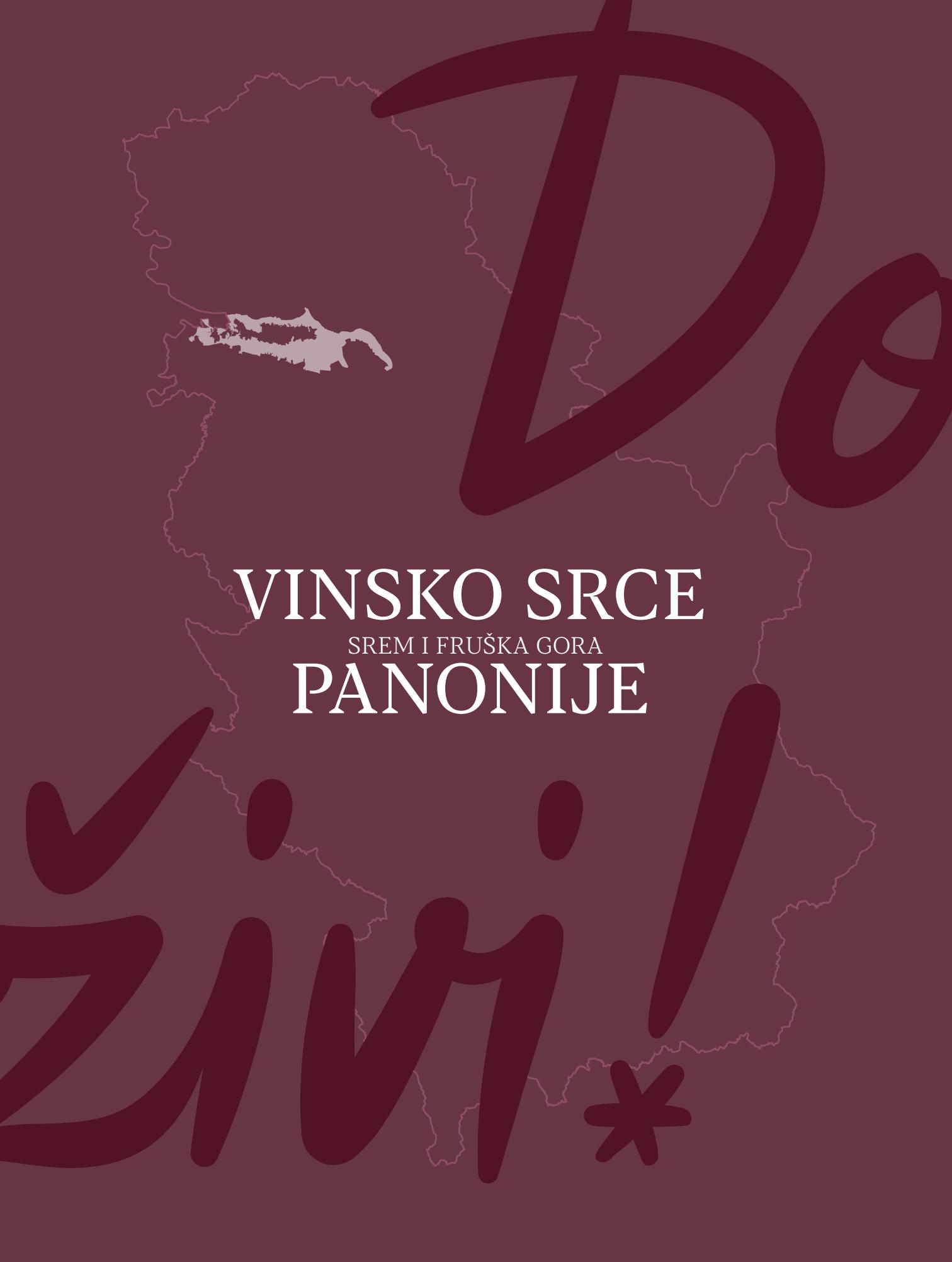

08

SAVRŠEN PAR

DOBRO SPREMLJENA REČNA RIBA JEDAN JE OD GLAVNIH GASTRONOMSKIH ADUTA OVOG KRAJA, A SMUD NA PUTERU ODLIČNO SE SLJUBLJUJE UZ SOĆNI I VOĆNI PINO BLANILI PINO GRIDO – SORTE KOJE SU PONOS VINOGRADA NA SEVERU.

- 01 Gradska kuća, Subotica
- 02 Vina, Vinarija Zvonko Bogdan
- 03 Panorama, Vinarija Zvonko Bogdan
- 04 Restoran, Vinarija Zvonko Bogdan
- 05 Okolina, Vinarija Tonković
- 06 Vino, Vinarija Tonković
- 07 Restoran, Vinarija Tonković
- 08 Restoran, Oszkar Maurer

VINSKO SRCE SREM I FRUŠKA GORA PANONIJE

Pogled na Dunav
iz Slankamena

Srem i Fruška gora

Fruška gora je uzani greben dugačak 75 kilometara, nastao povlačenjem Panonskog mora, koji je danas obrastao prelepmi hrastovim, lipovim, grabovim i bukovim šumama. Šume i proplanci Fruške gore kriju neverovatno bogatstvo kulture, svetovne i sakralne: ovde se nalazi šesnaest pravoslavnih manastira sagrađenih u stilu baroka i moravskog graditeljstva srednjovekovne Srbije.

Postoje zapisi da su prvi čokoti vinove loze na Fruškoj gori posađeni još u trećem veku Nove ere, po naređenju rimskog cara Proba. Fruška gora je danas jedno od najvažnijih vinogorja u Srbiji, po broju vinarija i po njihovom značaju na domaćem i svetskom tržištu, a ovo vinogradarsko područje je zaštićeno kao oznaka geografskog porekla „Srem“.

01

TIPIČNE SORTE VINOVE LOZE

- GRAŠAC
- ŠARDONE
- PROBUS
- SILA
- NEOPLANTA
- MERLO
- TRAMINAC
- ŠIRAZ
- KABERNE FRAN

Na obroncima ove planine su Sremski Karlovci, barokna ambijentalna celina koja poziva na višednevno istraživanje, od čuvene Karlovačke gimnazije, Srpske pravoslavne bogoslovije Svetog Arsenija, do Kapela mira koja čuva sećanje na potpisivanje Karlovačkog mira između Austrije i Turske. Fruška gora krije obilje drugih atrakcija: drevnu Vrdničku kulu, čuveno odmaralište Letenka, izletište Iriški venac sa Spomenikom Sloboda i Stražilovo na kome je spomenik pesniku Branku Radičeviću.

Podno Fruške gore, nalazi se Morović, sa svojim stoljetnim šumama i ostacima tvrdave koja je branila južne granice Ugarske.

Poseta Fruškoj gori nije potpuna bez obilaska Šida, istorijske varoši na njenim padinama. Šid i njegova okolina ovekovećeni su na slikama Save Šumanovića, čija je Galerija slika nezaobilazna tačka za sve posetioce ovog gradića, kao i Muzej naivne umetnosti Ilijanum.

BERMET SLATKO-GORKI DAR PLANINE

Specijalno, jako, gorko i slatko, zaštićeno kao geografska oznaka – to je bermet. Veoma tradicionalno vino Fruške gore pravi se od crnog, ali i od belog grožđa, uz dodatak odabranih trava, biljnih delova i začina. Recepture variraju od vinarije do vinarije, uglavnom su tajne, a odnedavno je počela i standardizacija ovog vina sa ciljem da mu se pruži ujednačen kvalitet. Kao gorko vino, bermet se nekada nazivao „pejinjak” po biljci koja se u njega dodavala, a proizvodilo se pre svega za lek. Danas je bermet čest u koktelima, ali služi se i kao aperitiv ili gorki dižestiv. Bermet se odlično slaže uz deserte, a među njima se posebno izdvaja tradicionalni, starinski kuglof sa čokoladom.

02

03

Fruškogorski vinogradi

S nestvarnim pogledom na Dunav, niz padine prekrivene nepreglednim vinogradima, Vinarija Fruškogorski vinogradi smeštena je u Banoštoru, živopisnom selu poznatom po bogatoj vinarskoj tradiciji.

* Fruškogorski vinogradi imaju udobnu, modernu i prostoru degustacionu salu koja se lako pretvara u otmeni restoran po potrebi, a iz nje se silazi pravo u drevni lagum u kome u buradima odležavaju njihova fina vina.

Vinarija Šijački

Kad u Banoštor uđete iz pravca Novog Sada, i prođete ga gotovo celog, s desne strane puta, tik uz obalu velike reke, smešteni su podrumi Šijačkih. Njihova vinarska priča počela je 2003. godine iz malog laguma pored porodične kuće, koja i danas zauzima centralno mesto u dvorištu. Osim grašča, neoplante, rizlinga i drugih sorti, gaje i sedušu koju su otrgli od potpunog nestanka.

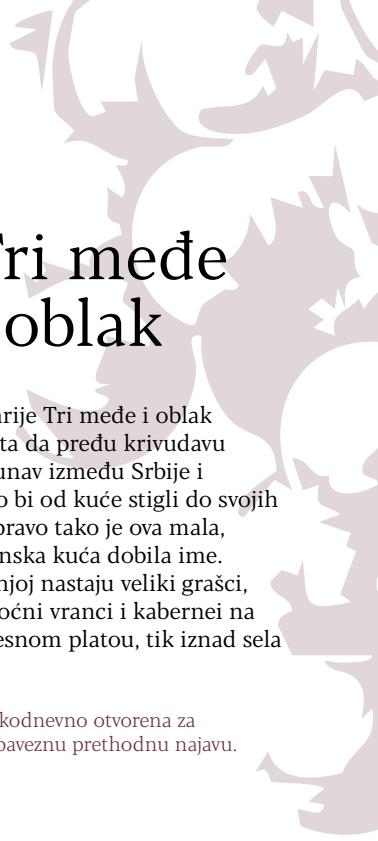
* Degustacije su moguće uz najavu na terasi kapaciteta do 50 osoba.

04

05

Tri međe i oblak

Vinari iz Vinarije Tri međe i oblak moraju tri puta da predu krvitavu granicu uz Dunav između Srbije i Hrvatske kako bi od kuće stigli do svojih vinograda. Upravo tako je ova mala, šarmantna vinska kuća dobila ime. Iako mala, u njoj nastaju veliki grašci, sovinjoni i moćni vranci i kabernei na izolovanom lesnom platou, tik iznad sela Neština.

* Vinarija je svakodnevno otvorena za posetioce, uz obaveznu prethodnu najavu.

06

Vinarija Vinčić

Vinarija Vinčić u Srbiju je donela niz značajnih priznanja s vinskih takmičenja iz celog sveta, i to baš za autohtonu grašac. Njihova vina iz starih vinograda dolaze i kao oranži i kao sveža vina, ali i ona odležala u drvetu, pokazujući sav potencijal fruškogorske bele perjanice. Jedna od najznačajnijih nagrada ove vinarije je Dekanterova nagrada iz kategorije "Best in show 2023." za Vinčić Grašac 2020.

* Vinarija Vinčić smeštena je u Šidu, a u okviru nje radi i moderni restoran u kome se gostima nude jela bazirana na lokalnim namirnicama i sremskoj tradiciji.

⇒ Dekanter 2024 ⇒

• Grand Fru
2020.

- 06 Panorama Vinarije Tri mede i oblak
- 07 Restoran, Vinarija Vinčić
- 08 Terasa, Vinarija Erdevik
- 09 Restoran, Vinarija Erdevik
- 10 Vino, Vinarija Erdevik

07

Vinarija Erdevik

Okržena jezerima i šumama Nacionalnog parka Fruška gora s jedne, i šarmantnom erdevičkom varošicom s druge strane, Vinarija Erdevik s razlogom je jedna od omiljenih među turistima i vinoljupcima. Ističu se otmenim bordovskim kupažama, lepršavim rozeima, izvanrednim grašcima i vinima od sovinjon blana. Njihov vinograd od 40 hektara nalazi se tačno na 45. paraleli, na kojoj leži i Bordo.

* U njihovom udobnom restoranu služe se moderna jela naslonjena na lokalnu tradiciju, savršeno uparena uz močni širaz, bordovske kupaže, šardone, grašac, tamjaniku, pino grido ili beli sovinjon.

08

09

10

↗ Dekanter 2024 ↙

- Omnibus Lector Chardonnay 2021
- Ex Cathedra Sauvignon Blanc 2021
- Stiflers Mom Shiraz 2019
- Omnibus Lector Chardonnay 2019

- Geronimo 2021

11

Vinarija Veritas – Ćuković

Kraj puta koji od Sremskih Karlovaca vodi ka čarobnom Stražilovu, smestila se Vinarija Veritas. Ljupka, ušuškana vinarija krije divna vina i divne ljude koji je vode. Kod njih se uživa u vibrantnom belom sovinjonu, lepršavom rozeu, osvežavajućem grašcu i sortnom merlou. Ipak, na prvom mestu je njihov Kaberne sovinjon – moćan, voćan, dubok i slojevit.

* Moguće su posete vinariji uz degustaciju vina, a turistima je na raspolaganju i njihov vinski bar u srcu Sremskih Karlovaca.

⇒ Dekanter 2024 ⇪

- Monte Karlovci Merlot 2021
Ćuk 2021, Momentum 2021

- Bela Harmonija 2022

Vinarija Đurđić

Na istorijskom mestu, tik do padine na kojoj je sedamdesetih godina prošlog veka počela klonska selekcija grašca, okružena vinogradima na vrhu brda na kome stalno duva lagani vetar, smestila se Vinarija Đurđić.

* Otvoreni za posete i degustacije sa najavom. Uz grašac, neoplantu i probus, s posebnim ponosom nude svoj Kaberne fran – crvenu perjanicu vinarije.

12

11 Degustacija vina, Vinarija Veritas-Ćuković

12 Restoran, Vinarija Đurđić

13 Vinarija Vinum

14 Vino, Vinarija Deurić

15 Bašta, Vinarija Deurić

Vinarija Vinum

U srcu Sremskih Karlovaca nalazi se vinarija smeštena u staroj gradskoj kući u neposrednoj blizini Kapele mira. Vinarija pravi izvrstan grašac u svežem i barikiranom izdanju, sjajan penušavac od grašca, kao i sočni šardone i elegantni pino noar.

* Vinarija nudi posete uz prezentaciju, degustaciju i obilazak vinarije.

13

Vinarija Deurić

Vinarija Deurić je tokom poslednje decenije postala jedno od nezaobilaznih mesta na Fruškoj gori. Smeštena nedaleko od Rume i Vrdnika, tik uz selo Malo Remeta, česta je destinacija za posetioce iz Beograda i Novog Sada.

* U vinariji Deurić ozbiljno se bave vinskim turizmom, pa je vinarija gotovo svakog dana puna, a u restoranu uvek vlada žamor.

→ Dekanter 2024 ←

- Aksiom crveni 2019

- Pinot Noir 2020

14

15

16

Mačkov podrum

Vinarija Mačkov podrum nalazi se u varošici Irig, smeštenoj na južnim padinama Fruške gore u srcu Srema, a ime je dobila po Savi Jojiću – Mačku, koji je nastavio porodičnu tradiciju i vinariji dao sadašnji moderan oblik. Sva vina prave sa 32 hektara sopstvenih vinograda, na teroraru sačinjenom od gline, ilovače i peska, i umereno kontinentalne klime koja je idealna za bela i crvena vina modernog stila.

* Mačkova vinska kuća – Senica – smeštena je u kompleksu vinarije, osmišljena je u fruškogorskem stilu i spremna da primi prave uživače vina.

Vinarija Kovačević

Jedna od vinarija koja je pre više od dve decenije bila pokretač vinske renesanse u Srbiji. Danas njihov široki portfolio obuhvata spektar vina od penušavaca, svežih belih i raskošnih oranža, pa do moćnih crvenih vina. Posebno su poznati po svom šardoneu, koji je i dalje jedno od najpoznatijih fruškogorskih vina.

* Restoran u Vinskoj kući Kovačević, tik ispod Iriškog venca, ima reputaciju jednog od najboljih ugostiteljskih objekata u Srbiji uopšte, s prostranom baštom, sadržajima za decu i nekoliko komfornih apartmana.

17

18

SAVRŠEN PAR

GRAŠAC JE VINSKI SIMBOL FRUŠKE GORE, A KOMPLEKSNI I ODEŽALI GRAŠAC TRAŽI JELA SNAŽNIJIH AROMA. DOBAR PRIMER SU ŠIROKI, DOMAĆI REZANCI S JAJIMA, POSLUŽENI S DOMAĆIM MILERAMOM I TARTUFIMA KOJIMA OVA PLANINA OBILUJE.

16 Restoran, Vinarija Kovačević

17 Degustacija vina, Vinarija Kovačević

18 Vina, Vinarija Mačkov podrum

19 Vina, Atelje vinarija Špat

20 Vinogradi, Atelje vinarija Špat

21 Restoran, Atelje vinarija Špat

22 Vinarija Milanović

Atelje vinarija Špat

Nedaleko od ljupkog mesta Slankamen, tik uz mesto gde se odigrala slavna Slankamenička bitka, nalazi se Atelje vinarija Špat, sa čije se terase pogled preko Dunava širi na pola Vojvodine.

* Njihova izvrsna vina sjajan su par uz bravure iz kuhinje dva restorana: Restoran Špat i Fleur de Sel, koji je jedan od najekskluzivnijih u Srbiji, u kome se nude autorska jela visoke kuhinje.

19

20

↗ Dekanter 2024 ↘

- Atila Chardonnay 2022

- Bianca Moscato Giallo 2023
- Magnus 2020
- Reserve Cabernet Sauvignon 2020
- Šu-Šu Blaufrankisch 2022

- Chardonnay 2022
- Pi crveno premium 2019

21

Vinarija Milanović

Za vinare iz kuće Milanović moglo bi da se kaže da svoja vina prave na ivici! I to je doslovno tako, budući da se njihovi vinogradi nalaze zaista na samoj ivici visokog lesnog profila koji se nadavlja nad Dunavom u mestu Surduk. Unikatno lesno tle na samom istoku Sremskog vinogradarskog rejonu pokazalo se idealnim za njihov probus, silu, neoplantu, grašac i frankovku.

* Vina nude gostima u svojoj duboko ukopanoj degustacionoj sali, gde je i tokom najtoplijih dana dovoljno sveže za nesmetano uživanje u vinima.

22

Izvanredno iskustvo na Fruškoj gori dobićete i u organskoj Vinariji Imperator, zatim Vinariji Kiš poznatoj po bermetu i rizlingu, Vinariji Salaksija, šarmantoj vinskoj kući Bajilo u srcu Sremskih Karlovaca, Vinariji Verus – Kiš, Podrumu Šukac, Vinariji Živanović, koja ima i jedinstveni pčelarski muzej, kao i kod Stojanovića, u Patkovom vinogradu u Krčedinu, vinarijama Kosović i Verkat i mnogim drugim, većim ili manjim vinarijama širom oznake geografskog porekla „Srem“ i Fruškogorskog vinogorja.

VINA SA
BEOGRAD I SMEDEREVO
CARIGRADSKOG DRUMA

Pogled na Dunav,
Vila Zlatni breg

Beograd i Smederevo

Južna zaledina Save i Dunava, od ušća Kolubare u Savu do ušća Velike Morave u Dunav, uz terene na obroncima Avalе i Kosmaja, nosi naziv Beogradski vinogradarski rejon, pa je tako Beograd jedna od retkih metropola na svetu u srcu vinogradarskog područja, a koje je i zaštićeno kao oznaka geografskog porekla „Beograd“.

Vinogorja Beogradskog rejona poznavaoци mahom identifikuju s istorijskom trasom koja vodi od istočne periferije Beograda do Smedereva. Smederevski put, koji je nastao na istom mestu gde je u doba starog Rima bio Via Militaris a u vizantijsko doba – Carigradski drum, dosledno prate kriuvanje Dunava sa čije se vojvodanske strane nalaze vrabci i pitome ravnice, a s gročanske strane – teren pun brda i užvisina, okrenutih ka sunčanom istoku, i s očiglednim prednostima za gajenje vinove loze.

Na ovim osunčanim padinama nalazi se i istorijski dom smederevke, autohtone sorte vinove loze koja u poslednje vreme doživljava veliki uspon, uz shvatanje vinara da je od nje moguće praviti plemenita vina. Vinska industrija ovog kraja je u usponu, naslonjena na tradiciju dugu milenijumima.

Osim vinograda naslonjenih uz Carigradski drum, posebnu pažnju treba obratiti i na Avalsko-kosmajsko vinogorje, u kome se takođe kriju pravi vinarski biseri koji dosledno neguju tradiciju beogradskog vinarstva, a među njima su vinarije Emporio, Trišić, Milićević...

Beogradski rejon nudi i razne mogućnosti za izlete, naročito duž toka Dunava. Ljubitelji arheologije uživajući u poseti arheološkom lokalitetu Belo Brdo kraj Vinče, gde su sačuvani ostaci vinčanske kulture. Moćna Smederevska tvrđava logičan je produžetak prolaska drevnim Carigradskim drumom, a predeli duž Dunava, sa slikovitim vinogradima i voćnjacima, sami po sebi nude uživanje u prizorima koji nude odmor od gradske vreve.

Vila Zlatni breg, poznatija kao letnjikovac kneževske, odnosno kraljevske dinastije Obrenović, nalazi se na četiri kilometra od centra Smedereva, u naselju Plavinac. U vili se nalaze postavke Istorijiskog muzeja i Muzeja primenjenih umetnosti u Beogradu. Oko vile su uređeni dvorski park i vinograd sa jednim od najlepših pogleda na Dunav i Panonsku niziju.

TIPIČNE SORTE VINOVE LOZE

- SMEDEREVKA
- PROKUPAC, TRAMINAC
- GRAŠAC
- MARSELAN
- KABERNE SOVINJON

Vinarija Jeremić

Vinarija Jeremić se nalazi u Jugovu kraj Smedereva, 40 kilometara od Beograda. Nekada kućno pravljenje vina za porodicu i prijatelje preraslo je u modernu vinariju koja tradicionalne metode primenjuje uz nova stručna saznanja. Vinariju odlikuje i snažna spona vina i muzike, što se vidi i iz naziva etiketa – Kanon, Sonata, Rondo... Vina se prave od merloa, kaberne sovinjona, sovinjon blana, tamjanike i tradicionalne smederevke.

* Degustacije su moguće u okviru organizovanih poseta.

02

03

04

Podrum Janko

Podrum Janko je osnovan 2006. godine, a rad na smederevki, tada zapostavljenoj autohtonoj beloj sorti, te podizanje svesti o njoj, umnogome je profilisao ovu vinariju koja gaji smederevku na istorijski najboljem položaju za nju, Zlatnom brdu. U Podrumu Janko prave i izvrsna vina od sovinjon blana, šardonea, kaberne sovinjona, merloa i širaza, na koji su posebno ponosni.

* Degustacije su moguće u okviru organizovanih poseta, u sali kapaciteta 50 mesta.

❖ Dekanter 2024 ❖

- Bifora
2020
- Zlatno runo Cabernet Sauvignon
2019

05

05 Vino, Vinarija Janko
06 Vinograd, Podrum Janko
07,08 Vino i vinograd, Vinarija Plavinac

06

Vinarija Plavinac

Na položaju Plavinac u blizini Smedereva nalazi se istoimena vinarija osnovana 2010. godine, sa spektakularnim pogledom na Dunav i veoma ambicioznim sortimentom. U velikoj vinariji pravi se tridesetak različitih vina, s fokusom na smederevku koja čini najveći deo zasada ove kuće, a tu su i tamjanika, marselan, malvazija, rebo i druge sorte od kojih se prave vina s odličnim odnosom cene i kvaliteta.

* Vinarija nudi mogućnost degustacija uz domaću zakusku, uz prethodnu najavu.

Upečatljivim i autentičnim vinima različitih stilova i sa snažnim karakterom teroara ističu se vinarije JV, Plavinci, Panajotović i Pantić.

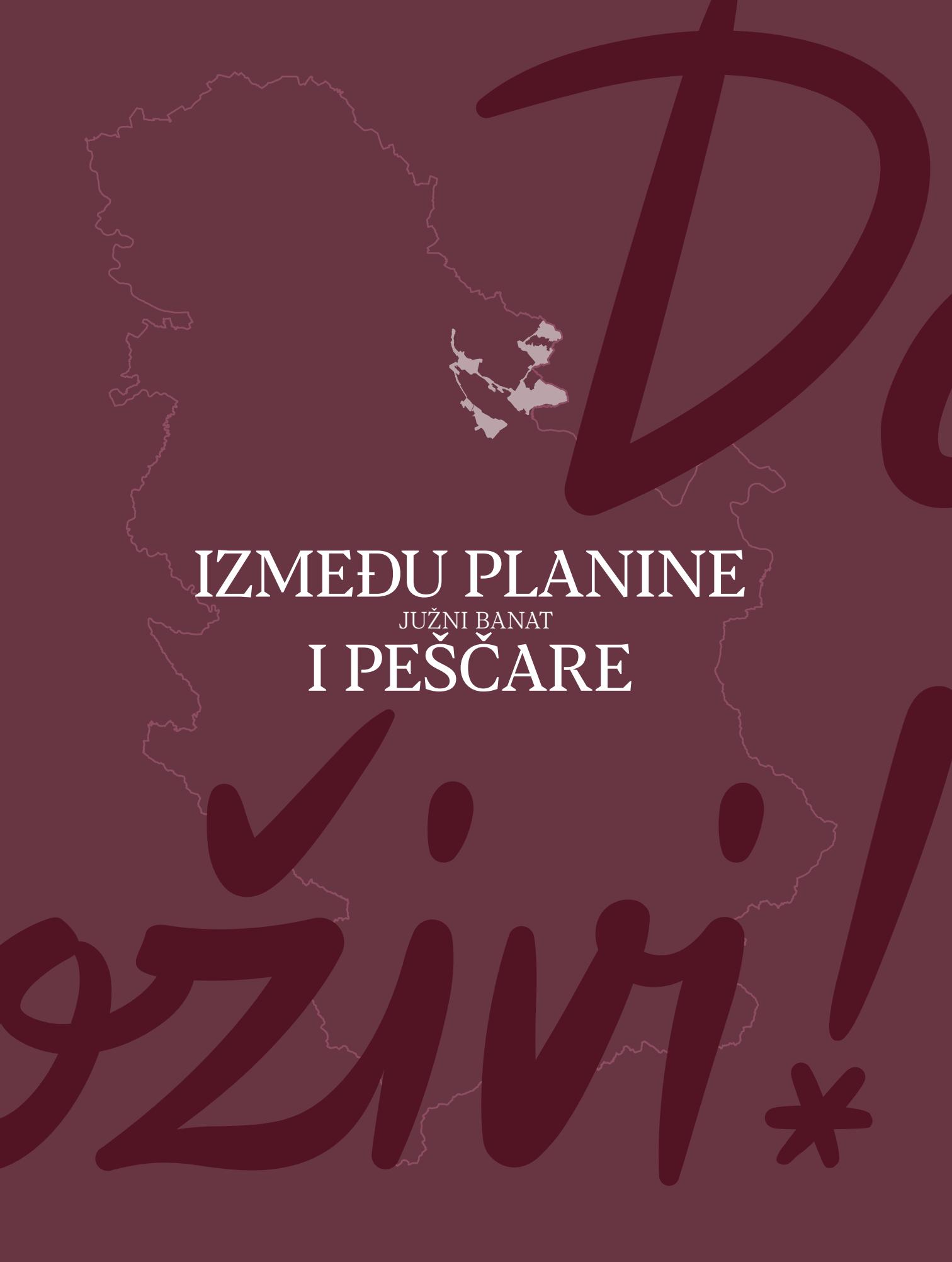
07

08

SAVRŠEN PAR

TRADICIONALNA GIBANICA OD SUKANIH KORA, S DOBRIM KRAVLJIM SIROM I KAJMAKOM, JELO JE KOJE NIKOGA NE OSTAVLJA RAVNODUŠNIM, NAROČITO KADA SE UPARI SA SVEŽIM, VIBRANTNIM I AROMATIČNIM BELIM VINOM KAO ŠTO JE SMEDEREVKA.

IZMEĐU PLANINE I PEŠČARE

JUŽNI BANAT

Panoramski pogled na
Zagajicka brda

Južni Banat

TIPIČNE SORTE VINOVE LOZE

- GRAŠAC
- BELI BURGUNDAC
- KREACA
- ŠARDONE
- TRAMINAC
- FRANKOVKA
- PINO NOAR

Vinska priča Južnog Banata u najvećoj je meri povezana s vinogradima na obroncima Vršačkih planina. Vršac važi za jedan od najlepših gradova u Vojvodini. smešten u podnožju planina, grad je u kontinuitetu naseljen još od praistorije, a njegov trajni simbol je Vršačka kula, nastala u prvoj polovini 15. veka, od kada datira i prvi istorijski pomen o vinima ovog kraja. Vršačka vinogorja imaju veliki značaj za vinogradarstvo ovog dela sveta, a vetrovita klima i izuzetna zemlja na padinama Vršačkog brega, uz bogatu lokalnu vinsku kulturu, zajedno već vekovima stvaraju uslove za gajenje izuzetne loze.

Istorijsko jezgro Vršca obiluje arhitektonskim i istorijskim atrakcijama. Među njima je jedinstvena i prelepa Gradska kuća – Magistrat, čija je gradnja trajala od XVIII do XX veka, potom barokna Apoteka na stepenicama kao i rimokatolička crkva Sv.Gerharda de Sangredo.

Svakog trećeg vikenda u septembru, u Vršcu se održavaju Dani berbe grožđa – Grožđebal, trodnevni događaj na kome se mogu probati sva vina ovog kraja, uživati u lokalnim specijalitetima i bogatom kulturnom programu.

Poseta Južnom Banatu može se obogatiti odlaskom do Bele Crkve, pitomog grada koji dele mnoge nacije, smeštenom kraj sedam prelepih jezera.

Vinarija Drašković

Najveća i najpoznatija vinarija vršačkog kraja posedevi više od 850 hektara vinograda i širok portfolio vina u kome se ističu pino blan, frankovka, muskat otonel... Dominantne sorte u vinogradima su beli burgundac, grašac, šardone, muskat otonel i frankovka, uz rajnski rizling, kreacu, rkaciteli, šaslu, župljanku, smederevku, pa i nove zasade merloa, kaberne frana i širaza.

* Vina ove kuće najbolje je probati u njenom restoranu Helvecija 1880, u istorijskoj zgradiji vinarije u Vršcu.

↗ Dekanter 2024 ↘

- Frankovka Reserve 2018
- Beli Pinot 2021

- Mahago frankovka 2021

02

03

04

- 01 Selo Gudurica
 02 Vina, Vinarija Drašković
 03 Degustaciona sala, Vinarija Drašković
 04 Restoran Helvecija 1880

Vinarija Galot

Vinarija Galot smeštena je u Banatskom Karlovcu, na obroncima Deliblatske peščare. Vinarija raspolaže sa 18 hektara vinograda, a iz podruma ove vinske kuće izlaze vina od merloa, kaberne sovinjona, traminca, šardonea, rajnskog rizlinga...

* Vinarija nudi nekoliko opcija za degustaciju uz najavu.

05

06

07

Vinarija Rnjak

Ova vinska kuća nalazi se u Gudurici – selu nedaleko od Vršca, tik ispod Vršačkih planina, u kome gotovo da nema kuće koja ne proizvodi vino, a sada postoji šest registrovanih vinarija. Prave izvrsna vina od merloa, kaberne sovinjona, pino noara, šardonea. Dobrom utisku doprinosi i atraktivan dizajn etiketa.

* Degustacije vina, uz zakusku, moguće su u prostranoj degustacionoj sali

Vinarija Selecta

Vinski posed u Gudurici proizvodi vina od muskat otonela, pino blana, šardonea, pino grida i pino noara. Od nemačkog podruma starog 130 godina u kome je sve počelo, danas je ostao svojevrsni muzej vinarstva, koji predstavlja idealnu scenografiju kulturnih, poslovnih i privatnih dogadaja, promocija i proslava.

* Vina se mogu degustirati uz delikatese tradicionalne banatske kuhinje, a tu su i šarmantni i udobni apartmani

08

Kula Vetrova

Nedaleko od grada Vršca, na severoistoku Srbije nalazi se Vinarija Kula vetrova i njeno moderno zdanje s prelepim pogledom na okolne vinograde i Gudurički vrh. Ovo područje je izrazito vetrovito, pa otuda i ime vinarije u kojoj se od sorti sovinjon blan, muskat otonel, burgundac beli, kaberne sovinjon i merlo prave najkvalitetnija vina koja su imena dobila takođe po vetrovima.

* Vinarija poseduje salu za degustaciju i prelepnu salu za sve vrste proslava.

Poseta Gudurici biće obogaćena obilaskom Vinarije Nedin, Orlić i Bahus. Ne treba propustiti odlazak u Vinariju Sočanski u Velikom Središtu.

09

SAVRŠEN PAR

TEŠKO JE OD MNOGIH BANATSKIH JELA IZABRATI BAŠ ONO KOJE ĆE SE NAJBOLJE UKLOPITI UZ VINA OVOG KRAJA, ALI JEDAN OD MOGUĆIH IZBORA JE KLASIČAN SRNEĆI GULAŠ, KOJI OVDE ZAISTA ZNAJU DOBRO DA SPREME I DA POSLUŽE UZ POLETNO, RAZIGRANO VINO OD FRANKOVKE.

- 05 Vinarija Galot
- 06 Vino, Vinarija Galot
- 07 Vinski podrum, Vinarija Rnjak
- 08 Vino, Vinarija Selecta
- 09 Vinski podrum, Vinarija Kula Vetrova

VINA SA ŠUMADIJA KRALJEVSKIH LOZA

Karadordev spomenik, Topola

Šumadija

Pioniri vinske renesanse, pre više od dvadeset godina, bili su vinari iz Šumadijskog rejona, koji danas nosi oznaku geografskog porekla „Šumadija“.

Na ovom pitoresknom, brežuljkastom terenu ispresecanom malim rekama deluju neke od najznačajnijih i najuspešnijih savremenih vinarija u zemlji, pionira u stvaranju novog vinskog identiteta Srbije. Šumadijski sortiment dozvoljava proizvodnju visoko kvalitetnih vina od internacionalnih sorti, sortnih vina od kaberne sovinjona, šardonea, sovinjon blana, kao i elegantnih bordovskih kupaža i pravljenje izvrsnih prokupaca s pećatom naše vinske tradicije.

01

02

TIPIČNE SORTE VINOVE LOZE

- SOVINJON BLAN
- PROKUPAC
- MERLO

Veoma važnu ulogu u razvoju vinarstva i vinogradarstva Šumadije predstavljalo je osnivanje Venčačke vinogradarske zadruge 1903. godine, koja je okupila vinogradare iz Vinče, Brezovca, Lipovca, Topole i Banje. Tada je u Topoli i okolini bilo oko 1.500 hektara vinograda.

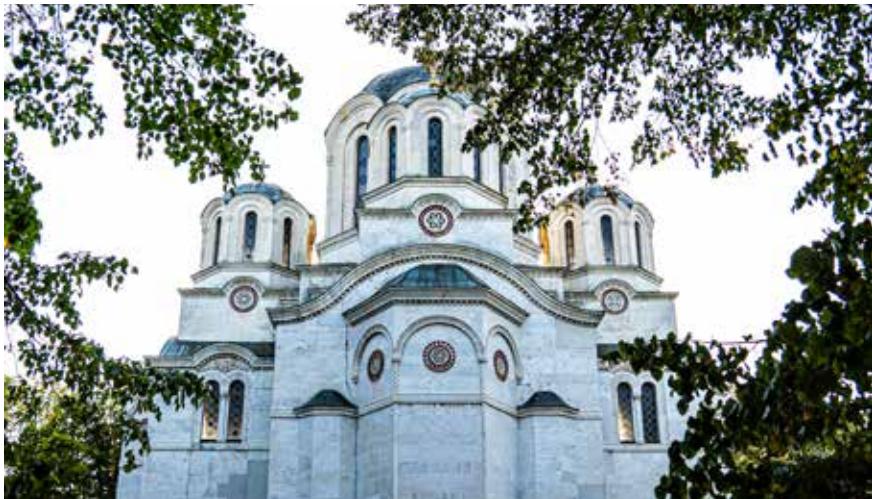
Obavezani deo posete Šumadiji je obilazak Topole i Oplenca, gde se nalaze Crkva Svetog Đorđa i Mauzolej kraljevske porodice Karađorđević, zadužbina kralja Petra I Karađorđevića, Karađorđev grad i Kuća kralja Petra I. U podnožju Oplenca nalazi se Kraljeva vinarija, koju su utemeljili kralj Petar I Karađorđević i njegov naslednik Aleksandar I.

Poseta Šumadiji nije potpuna bez obilaska Orašča, spomenika Karađorđu, Muzeja Prvog srpskog ustanka i Marićeviće jaruge u kojoj je počeo Prvi srpski ustancak. Podrazumeva se i poseta Arandelovcu podno Bukulje, sa čuvenim parkom.

Zanimljivo je da se čak tri vinska muzeja nalaze u ovom rejonu: Muzej vinodeljstva u Vinariji Despotika, muzejska postavka u Kraljevoj vinariji i Muzej vina Zlatna Kruna na Oplencu, sa preko 500 originalnih eksponata vezanih za istorijat vinarstva i vinogradarstva Srbije.

NE PROPUSTITI

OPLENAČKU BERBU, SVETKOVINU U ČAST BERBE GROŽDA I VINA, KOJA SE ODRŽAVA OBIČNO U DRUGOJ NEDELJI OKTOBRA. PRAĆENA JE SABOROM NARODNOG STVARALAŠTVA, ŠTO JE DOPRINELO DA TOPOLA BUDE UVRŠTENA U MREŽU IZUZETNIH DESTINACIJA EVROPE EDEN JOŠ 2014. GODINE.

03

04

Kraljeva vinarija

Jednu od najstarijih vinarija u Srbiji podigao je kralj Aleksandar I Karađorđević 1931. godine, nastavivši jednu od omiljenih aktivnosti svog oca Petra I Karađorđevića, i s vizijom da pruži primer ostalim vinarijama kako se pravi vino na savremen način. Kraljeva vinarija je danas i aktivni vinski podrum u kome se prave vina od sovinjon blana, pino blana, šardonea i kaberne sovinjona, a u sklopu vinarije nalazi se muzejska postavka, uz jedinstveni arhiv od oko 280 veoma starih vina velike istorijske vrednosti.

05

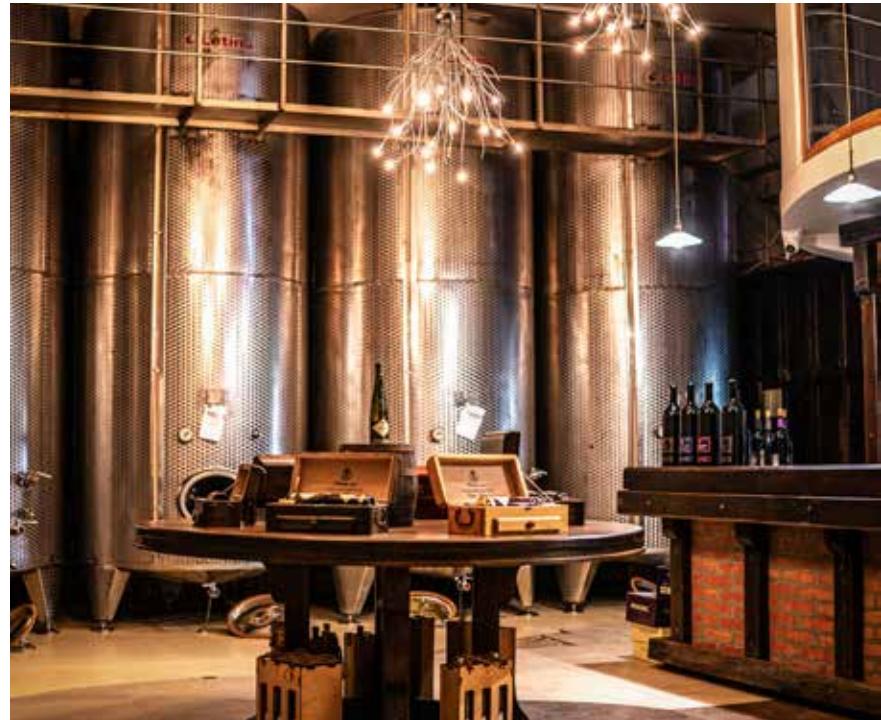
- 01 Pejzaž Šumadije
- 02 Spomen-škola, Orašac
- 03 Crkva Svetog Đorda, Oplenac
- 04 Karadordeva crkva - Rodenja Presvete Bogorodice, Topola
- 05 Detalj, Kraljeva vinarija

Vinarija Aleksandrović

Nagradjivana vinarija koja je početkom XXI veka bila jedan od predvodnika vinske obnove Srbije. Uspeh Vinarije Aleksandrović tesno je povezan s uspehom sovinjon blana Trijumf, koji je pod tim imenom prvi put napravljen u podrumima kralja Aleksandra Karadorđevića. Prave i poznata, nagradjivana vina od prokupca, kaberne sovinjona, merloa, pino noara i drugih velikih sorti.

* Vinarija nudi degustacije vina uz zakusku, i smeštaj u elegantnim sobama i udobnim vikendicama.

06

→ Dekanter 2024 ←

- Vožd Cabernet Sauvignon 2017

- Rodoslov Grand Reserve 2019
- Prokupac 2020
- Regent Reserve 2019

07

Vinarija Matijašević

Vinogradi kuće Matijašević nalaze se u srcu vinorodne Šumadije i prostiru se na više od 15 hektara u Orašcu, Kopljarima i Banji. To je jedan od najvećih vinograda u Šumadiji, sa 55.000 čokota smederevke, sovinjon blana, pino blana, prokupca, merloa i malbeka. U podrumima ove vinarije stvaraju se neki od najboljih sovinjon blana u Šumadiji, izvanredni prokupci, visokokvalitetno mirno vino od smederevke i fenomenalni merloi.

* Degustacije su moguće uz prethodnu najavu.

→ Dekanter 2024 ←

- Čukundeda Prokupac 2021

Vinarija DeLena

Nadomak selu Lipovac kod Topole, regionu gde se vinova loza tradicionalno gaji, nalazi se Vinarija DeLena gde se prave vina najboljeg kvaliteta i u malim količinama samo u dobrom godinama. Na osunčanim vinogradima južne ekspozicije najbolje uspevaju internacionalne sorte sovinjon blan, semijon, merlo i malbek.

* Degustacije, uz obilazak vinograda i vinarije, moguće su uz prethodnu najavu.

- 06 Vinski podrum, Vinarija Aleksandrović
- 07 Vinarija Matijašević
- 08 Vino, Vinarija DeLena
- 09 Vinarija Tarpoš
- 10 Degustacija vina, Vinarija Tarpoš

08

Vinarija Tarpoš

Na brdu s koga se kao na dlanu pruža pogled na Venčac, Bukulju i Aranđelovac, smeštena je savremena Vinarija Tarpoš u kojoj se prave vina od tamjanike snažnog karaktera, od sovinjon blana, kaberne sovinjona i merloa, koji je istinska zvezda ove vinske kuće.

* U okviru vinarije radi i izuzetan restoran smešten usred vinograda, a u kome se vina kuće Tarpoš mogu degustirati uz jedan od najambicioznijih menija u Šumadiji.

09

10

❖ Dekanter 2024 ❖

- Tamjanika
2023

- Sauvignon Blanc 2023
- Cabernet Sauvignon 2021
- Cabernet Sauvignon 2019

Podrum Radovanović

Na očuvanom dedinom vinogradu u Krnjevu, na obodu Šumadije, Miodrag Mija Radovanović osnovao je 1990. godine Podrum Radovanović, prvu srpsku privatnu vinariju orientisana na stvaranje visokokvalitetnih vina. Podrum Radovanović je simbol kontinuiteta i kvaliteta na koji se u svakoj berbi možemo osloniti, njihova vina su decentne, ozbiljne etikete pretežno od slavnih međunarodnih sorti kao što su kaberne sovinjon, kaberne fran, rizling, šardone, sovinjon blan i pino grido.

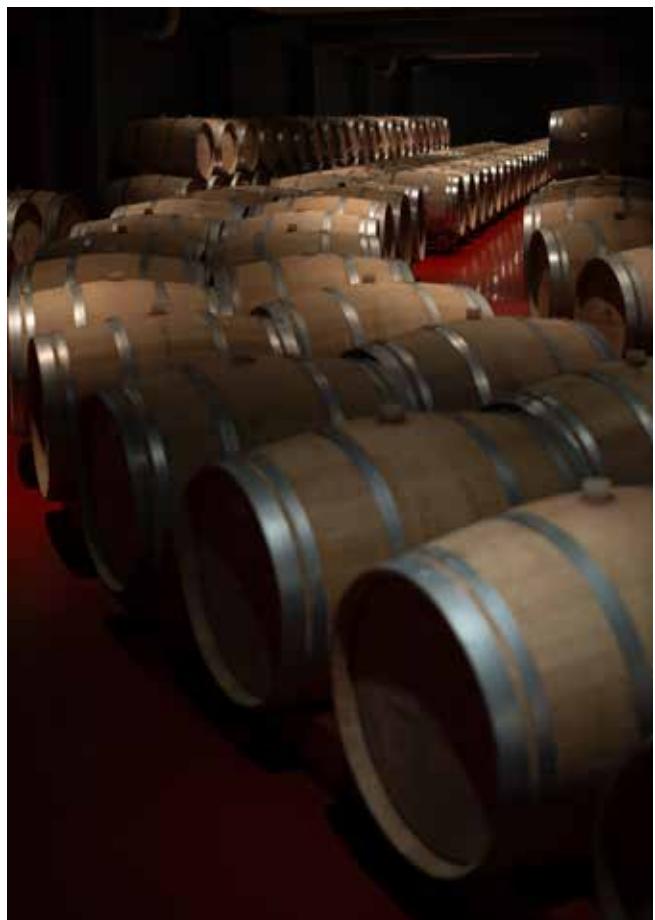
* Vinarija nudi obilazak podruma i degustacije vina.

11

12

13

11 Restoran, Podrum Radovanović

12 Vina, Podrum Radovanović

13 Vinski podrum, Podrum Radovanović

Vinarija Eden

U selu Ranilović, između planina Kosmaja i Bukulje, nadomak Šumadijskog vinogradarskog rejona smeštena je vinarija poetičnog imena Eden. Ova butik-vinarija pravi crvena vina od kaberne sovinjona, merloa i kaberne frana, bela vina od šardonea, sovinjon blana i semijona s velikom ljubavlju i poštovanjem prema teroaru.

* Vinariju krasi i zanimljiva arhitektura, sa celokupnim proizvodnim pogonom i barik-salom smeštenim pod zemlju, i degustacionom salom na najvišoj tački poseda.

14

15

16

- 14 Degustacija Vina, Vinarija Eden
 15 Vinarija Eden
 16 Terasa, Vinarija Eden

Vinarija Despotika

Vinarija Despotika izgrađena je iznad vinograda na lokalitetu Straževica kod sela Vlaški Do, na jednom od najplodnijih zemljišta Šumadije. Poznati su po izvrsnim vinima od prokupca, merloa, kaberne sovinjona, sovinjon blana i morave, novostvorene sorte od koje prave vina u širokom spektru izraza. Kuriozitet je da vinarija poseduje vinograde i u šumadijskom i u beogradskom vinogradarskom rejonu.

* Atraktivno zdanje vinarije sadrži raznolike sadržaje za posetioce, od velikog prostora za degustacije do malog ali vrlo sadržajnog Muzeja vinodeljstva.

❖ Dekanter 2024 ❖

- Nemir 2023
- Dokaz 2019
- Trag 2021

17

18

19

Vinarija Art Wine

Vinarija Art Wine smeštena u mestu Grošnica kraj Kragujevca je jedina oaza u kragujevačkom vinogorju i rejonu Šumadije. Proizvode vrhunska vina sa geografskim poreklom od sorti kaberne sovinjon, merlo, kaberne fran i šardone.

* U sklopu vinarije se nalazi i degustaciona sala kapaciteta 50 mesta s pogledom na vinograde, šumadijske pejzaže i grad Kragujevac. Degustacija vina i uparivanje sa hranom moguća je uz prethodnu najavu.

17 Berba grožđa, Vinarija Despotika

18 Vino, Vinarija Despotika

19 Vino, Vinarija Art Wine

20 Vino, Podrum Stari Hrast

21 Panorama Vinarije Stari Hrast

Podrum Stari Hrast

Podrum Stari hrast je porodična vinarija sa sosptvenim vinogradima, a podrum nosi naziv po starom hrastu koji se nalazi u samom vinogradu i koji pamte i najstariji stanovnici tog kraja. Vinogradi se nalaze na visoravni iznad sela Žirovnica, koju zapljuškuju ruže vetrova sa okolnih šumadijskih brda stvarajući teroor pogodan za proizvodnju vrhunskih vina.

* U sklopu Podruma Stari hrast nalazi se degustaciona sala koja prima do 50 ljudi.

20

21

SAVRŠEN PAR

Ne treba propustiti ni posete **Vinariji Pevac** u Cvetojevcu, i probu njihovih nagrađenih vina na Decanter 2024

- Prokupac 2021, Podrum Pevac
- Gušt 2023, Podrum Pevac

U ŠUMADIJI SU VEŠTINU PRIPREME PRASEĆEG PEČENJA PODIGLI NA NAJVIŠI MOGUĆI NIVO, A OVO IZUZETNO POPULARNO JELO POKAZAĆE SVE SVOJE LEPOTE U PRATNJI NEKOG OD VRHUNSKIH ŠUMADIJSKIH BELIH SOVINJONA, POSEBNO ONIH ODLEŽALIH U DRVETU.

DOBRA VINA

VALJEVO I POČERINA

SA ZAPADA

Vinarija Pasula

Valjevo i Pocerina

Valjevo i Pocerina su najzapadniji vinsko-vinogradarski krajevi Srbije, izuzetno bogate i duge istorije. Nalazi iz nekoliko pećina valjevskog kraja govore da su ljudi na ovom području živeli još u vreme paleolita. Slično многим krajevima Srbije i prostor današnjeg Valjeva je početkom nove ere bio u sastavu Rimske imperije, nakon čega u okviru Vizantijskog carstva, a zatim u okviru srpske srednjovekovne države. U srednjem veku Valjevo se nalazio na raskrsnici puteva značajnim za dubrovačke trgovce, te se tako i razvijalo do 1459. godine, kada je srednjovekovnu Srbiju osvojila Otomanska imperija. Valjevski kraj je bio nezaobilazan u pokretima za nacionalno oslobođenje i svetskim ratovima. U blizini Valjeva u Prvom svetskom ratu, 1914. godine, odigrala se Kolubarska bitka u kojoj je srpska vojska žestoko porazila brojnije austrohungarske trupe.

Vinska istorija beleži da su glavne sorte ovog kraja u prošlosti bile skadarika i prokupac, dok se bela vina nisu često proizvodila. Danas je drugačije, a u vinarijama ovog kraja prave se vina koja odražavaju duh ovog brdovitog predela prošaranog bistrim i čistim rekama.

01

TIPIČNE SORTE VINOVE LOZE

- ŠARDONE
- MORAVA
- PROKUPAC
- TAMJANIKA

Vinarija Pusula

Vinograd Vinarije Pusula je podignut u centru sela Miličinica u pocersko-valjevskom vinogradarskom rejonu. Vinogradi uspevaju na delimično vulkanskoj zemlji, prošaranoj crvenicom, i savršenom za rast dobre vinove loze. U vinogradima Pusule uspevaju čokoti šardonea, traminca, tamjanike, kaberne sovinjona, kaberne frana, prokupca.

* Posete i degustacije moguće su uz prethodnu najavu

02

03

Vinarija Milijan Jelić

U Podgorini kraj Valjeva smeštena je Vinarija Milijan Jelić koja radi od 2022. godine. Pre gotovo 20 godina prvi u Srbiji napravili su komercijalno vino od domaće novostvorene sorte morava, čime su otvorili put ka današnjoj rastućoj popularnosti sorte. Osim morave, prave i sjajna vina od šardonea, sovinjon blana i još jedne novostvorene sorte petke, kao i izvrsne prokupce, pino noare i zanimljive kupaže vina od crnih sorti.

* U elegantnoj degustacionoj bar&lounge sali vinarije uživa se u degustacijama, tim-bildinzima i drugim programima.

- 01 Kula Nenadovića, Valjevo
- 02 Vinarija Pusula
- 03 Vinarija Milijan Jelić

MORAVSKA TRI MORAVE I MLAVA PRIČA

TRI MORAVE I MLAVA

PRIČA

Vinogradi,
Vinarija Lastar

Tri Morave i Mlava

Najveći vinogradarski rejon Srbije smešten je između Bešnaje i Gledičkih planina, tamo gde se sreću slivovi Zapadne, Južne i Velike Morave. U okviru rejona Tri Morave, Jagodinsko vinogorje skriva neke od najmodernijih vinarija u Srbiji, s etiketama koje su sinonim za visoki kvalitet vina i za pažljiv teroarski rad s internacionalnim i autohtonim sortama. Za obe vrhunske vinarije jagodinskog rejona karakteristično je da se nalaze u ataru sela Lozovik, čije samo ime govori o tome da je u prošlosti taj kraj bio posvećen uzgoju vinove loze. S Levačkim i Mlavskim vinogorjem, ovaj kraj pruža impresivne doživljaje ljubiteljima vina.

01

TIPIČNE SORTE VINOVE LOZE

- PROKUPAC
- MORAVA
- TAMJANIKA
- KABERNE SOVINJON
- MERLO

Vinarija Temet

Jedna od impresivnijih vinarija u Srbiji, čije belo zdanje okruženo vinogradima privlači ljubitelje vina i arhitekture. Vinarija Temet pravi vina u više tržišnih segmenata, od klasične linije do superpremijum linija. Što se izbora sorti tiče, tu je domaća novostvorena sorta morava i stare lokalne sorte: prokupac, tamjanika i međunarodne sorte, kao što su kaberne sovinjon, merlo, sira...

* Posete su moguće uz prethodnu najavu.

03

02

→ Dekanter 2024 ←

- Ergo 2018
- Tri Morave Reserve 2018

- Beli Kamen Prokupac 2019
- Beli Kamen Merlot 2017
- Beli Kamen Syrah 2017

- 01 Vinogradi, Vinarija Cilić
 02, 03 Panorama, Vinarija Temet
 04 Restoran, Vinarija Cilić
 05 Vina, Vinarija Lastar
 06 Terasa, Vinarija Lastar
 07 Vina, Vinarija Virtus

04

Vinarija Cilić

Gazdinstvo Cilić je porodično imanje smešteno nadomak Jagodine, između sela Međureč i Lozovik. Vinarija je u srcu imanja, okružena vinogradima u kojima rastu čokoti pino noara, merloa, kaberne sovinjona, pti verdoa, kaberne frana, morave, sovinjon blana... Akcenat je na beskompromisnom kvalitetu, karakteru, kompleksnosti i slojevitosti aroma, a u svojim podrumima imaju vina koja spadaju u sam vrh srpske ponude.

* Vina kuće Cilić možete probati i na licu mesta, u njihovom prelepom restoranu.

Vinarija Lastar

Vinarija Lastar nalazi se u Levačkom vinogorju, gde iz berbe u berbu pokazuje pun potencijal ovog vinskog kraja. Gaje osam različitih sorti grožđa, u dve linije, klasične i premijum, prave izvanredna vina od tamjanike, kaberne frana, rizlinga... Ipak, njihove perjanice su šardone i pino noar. Lastar, kao izrazito moderna vinarija, u svakom segmentu rada posvećena je kvalitetu i jedan je od tipičnih predstavnika vinske obnove Srbije.

* Posete i degustacije, s više zanimljivih opcija, moguće su uz prethodnu najavu.

→ Dekanter 2024 ←

- Cabernet Franc
2020

- Triangl Sauvignon Viognier
2021

05

06

U levačkom kraju vinarija Bora stvara odlična vina s beskrajno šarmantnim etiketama (Frenk 2020, Bora), a vinarija Jovac, 12 kilometara južno od Jagodine, nastavila je priču koja je prekinuta 1991. godine: nekadašnja zadruga sada je sjajna vinarija s vinogradima na obroncima Juhora (Merlot 2020, Jovac).

Severoistočno od Jagodine cveta mala a izuzetna Vinarija Vinis iz sela Dobra Voda, posebno poznata po pikantno-voćnim i sofisticiranim vinima od merloa i kaberne sovinjona.

Mlavski rejon obuhvata neke od najzanimljivijih oblasti istočno od Beograda naslanjajući se na moćni Dunav, s vinogradima, dobrim vinima i blagom klimom.

Na ušću Mlave u Dunav smešten je Viminacijum, rimske grad i vojni logor, u trećem veku nove ere centar rimske provincije Mezije, a danas veliko arheološko nalazište i turistička atrakcija. Od Požarevca, Despotovca i Svilajnca preko Velikog Gradišta i drugih lepih dunavskih mesta, do veličanstvene, nedavno obnovljene Golubačke tvrđave – sve mami putnika da predahne i istraži.

TIPIČNE SORTE VINOVE LOZE

- PINO GRIDO
- PROKUPAC
- TRAMINAC
- SOVINJON BLAN

Vinarija Virtus

Sam moto vinarije: Pročitaj vino – iskusi istoriju, upravo govori o kontinuitetu civilizacije na Dunavu, čiji je jedan od motora razvoja bila i vinska kultura.

* Vinarija, dostupna za posetu u svojih pet degustacionih sala, u arhitektonskom smislu je prava mala senzacija, a u njenom podrumu prave se vina od sovinjon blana, morave, prokupca, pino noara, marselana...

↗ Dekanter 2024 ↘

- Prokupac 2020

- Credo beli 2022
- Prokupac 2019
- Marselan 2020
- Credo 2020

07

SAVRŠEN PAR

AROMATIČNA, SUVA TAMJANICA MOŽE SE POSLUŽITI UZ SALATE I KREMASTA JELA OD PILETINE, A ZAISTA ĆE ZASIJATI U PRATNJI STARINSKOG KOLAČA OD ORAHA I SUŠENOG VOĆA.

ŽUPSKA AVANTURA

TRI MORAVE, TRSTENIK I VRNJAČKA BANJA

Vinograd,
Vinarija Aleksandrovic

Tri Morave, Trstenik i Vrnjačka Banja

01

Poseta Župi Aleksandrovackoj prilika je da se uživa u izvanrednim vinima, poseti Muzej vinarstva i vinogradarstva u Aleksandrovcu i da se oseti duh veoma duge vinogradarsko - vinske istorije čiji materijalni tragovi sežu do antike, a oni pisani vode u XII vek. Tada je veliki župan Stefan Nemanja poklonio manastiru Studenici nekoliko sela u Župi zajedno s vinskim podrumima i obavezao ih da manastir snabdevaju vinom.

U devetnaestom veku Župa je sve do pojave filoksere izvozila vino na ceo Balkan. Brzo se oporavila od posledica ove napasti vinove loze: početkom XX veka neki župski vinari imali su podrume kapaciteti više od milion litara.

TIPIČNE SORTE VINOVE LOZE

- PROKUPAC
- TAMJANIKA
- ŠARDONE
- KABERNE-SOVINJON
- MERLO

Župski vinogradi nose u sebi sponu sa vinogradarstvom tradicionalnog gajenja vinove loze i specifičnim Župskim uzgojnim oblikom u starim vinogradima pre svega sa sortom prokupac (u lokalnom narečju "gidža").

Jedinstvena pojava župskog kraja jesu i poljane, privremena vinogradarsko-vinarska naselja koja okružuju Aleksandrovac. Njihova pojava datira još iz srednjeg veka, mada su sama naselja novijeg datuma.

U Župskom Aleksandrovcu treba obavezno posetiti Muzej vinarstva i vinogradarstva i Zavičajni muzej Župe. U njima se čuvaju dragoceni predmeti koji dokazuju da je vino na ovim prostorima pravljeno od davnina. U muzejima možete videti replike župskih poljana, staro oruđe koje je korišćeno za proizvodnju vina i mnoge druge predmete.

- 01 Panorama, Aleksandrovac
- 02 Vrnjačka Banja
- 03 Muzej vinarstva i vinogradarstva

02

03

Na putu ka Župi vredi posetiti i druga vinogorja južnog dela oznake geografskog porekla rejona „Tri Morave“ pre svega Trsteničko, kao i Vrnjačku Banju.

Vrnjačka Banja nadaleko je poznata po svojoj Promenadi, po prelepm parkovima i banjskim sadržajima, kao i bogatom kalendaru kulturnih i zabavnih događaja.

NE PROPUSTITI

ŽUPSKA BERBA, TRODNEVNA MANIFESTACIJA KOJA SE ODRŽAVA U SLAVU POČETKA BERBE GROŽDA JOŠ OD 1963. GODINE, JEDINSTVENA JE U SVETU ZBOG VINSKE FONTANE U CENTRU GRADA IZ KOJE U TE DANE UMESTO VODE, TEĆE VINO.

Vinarija Ivanović

Priča o vinariji počinje 1919. godine, kada je vinariju osnovao Dragoslav I. Ivanović. Od tada pa do današnjeg dana proizvodnja vina nije prekidana, i pored formalne zabrane 1945. godine. Unuk osnivača – Gaga Jovanović, obnovio je proizvodnju u punom obimu 1996. godine, napravivši neke od najboljih srpskih prokupaca, odličan tradicionalni župski roze, aromatične tamjanike i vina od internacionalnih sorti, kao i kupaže tradicionalnih i međunarodnih sorti.

* Degustacije se zakazuju, a moguće je uživati i u izvanrednoj domaćoj hrani.

04

- 04 Vinski podrum, Vinarija Ivanović
- 05 Vino, Vinarija Ivanović
- 06 Panorama, Vinarija Čokot
- 07 Vino, Vinarija Spasić
- 08 Vinarija Spasić

05

Vinarija Čokot

Podrum Čokot iz sela Starci u Gornjoj Župi, iz koga puca pogled na ceo vinorodni kraj, osnovan je 2011. godine. Dr Radovan Đorđević stvorio je savremenu vinariju čiji rad s vinovom lozom koja raste na nadmorskoj visini od 500 metara donosi sjajne rezultate, naročito kada je reč o prokupcu i tamjaniki, tradicionalnim župskim sortama.

* Degustacija vina u Čokotu, u sali koja je ujedno i vidikovac, nezaboravno je iskustvo.

→ Dekanter 2024 ←

- Experiment Prokupac 2019

06

07

08

Vinarija Spasić

Kad se pomisli na župsku tamjaniku, Vinarija Spasić jedna je od prvih asocijacija na vina od ove muskatne bele sorte. Za 25 godina postojanja, ova kuća iz sela Tržac izborila se za reputaciju vinarije koja od tamjanike, ili tamjanjike kako se kaže u tom kraju, pravi lepezu stilova za sve ukuse, od lepršavih i potpuno svežih vina do onih iz probirne berbe.

* Osim degustacija, u ponudi imaju i sobe i apartmane.

09

10

Vinarija Fragaria

Ova vinarija ime je dobila po latinskom nazivu za jagodu, retku autohtonu sortu vinove loze, kojom je počela obnova vinograda koji se u vlasništvu porodice Vujuć nalaze duže od 200 godina. Butik-vinarija Fragaria i njeni vinogradi smestili su se u poljani Lukarevini koja je po predanjima nazvana Luka vetrova. U vinogradima se pored autohtonih sorti jagode, tamjanike i prokupca gaje i internacionalne sorte kao što su rajnski rizling, kaberne, merlo i šardone.

* Degustacije se održavaju uz prethodnu najavu.

↗ Dekanter 2024 ↘

- Votazi 2020
- Jagoda 2022

Vinarija Budimir

Župska vinarija s tradicijom dugom 146 godina nalazi se u Aleksandrovcu Župskom, i nosi ime po legendarnom Budimiru Zdravkoviću, dedi Budi, koji je u današnju poznatu vinsku kuću ugradio sedam decenija predanog rada. Vinarija Budimir pravi autentična vina od prokupca i tamjanike, uz internacionalne sorte kao što su merlo i kaberne sovinjon, jednako se dobro snalazeći i u tradicionalnim vinskim stilovima i u inovativnim i zanimljivim kupažama.

* Poseta vinariji uz degustaciju moguća je uz prethodnu najavu.

Vinska kuća Minića

Dvadesetih godina prošlog veka točionice i kafane porodice Minić pod imenom „Velika Župa” uspešno su radile u više gradova tadašnje Kraljevine. U novije vreme, vinska tradicija kuće Minića nastavljena je proizvodnjom sjajnih vina od tamjanike, zvezde ove kuće, kao i prokupca i pino noara.

* Za turiste koji žele da produže uživanje u degustaciji, tu je i atraktivno etno-naselje napravljeno od vinskih bačvi.

11

- 09 Vino, Vinarija Budimir
- 10 Vinski podrum, Vinska kuća Minića
- 11 Vino, Vinarija Fragaria
- 12 Panorama, Vinarija Stemina
- 13 Vinski podrum, Vinarija Grabak
- 14 Panorama, Vinarija Milosavljević

Na prostoru južnog dela rejona Tri Morave možete doživeti još mnoga vinska iskustva: u Župi u kućama Živković iz sela Tržac i Rajković iz sela Gornje Zleginje, kao i u selu Donje Zleginje u vinariji poznatog vinara Koste Botunjca. Podrum Radenković u selu Trnavci nastavlja vekovnu porodičnu tradiciju.

SAVRŠEN PAR

SARMA, NAJVOLJENIJE ZIMSKO JELO U SRBIJI, KAO DA JE STVORENO ZA UPARIVANJE S PROKUPCEM, ČIJA ĆE SVEŽINA I VOĆNI I ZAČINSKI KARAKTER BITI SAVRŠENI PARNJAK NJENIM INTENZIVNIM AROMAMA.

12

13

14

Vinarija Stemina

Vinarija Stemina, porodična kuća osnovana 2005. godine, čuva tradiciju vinogradarstva porodice Pantić. Nalazi se u Trsteniku, na 400 metara nadmorske visine, u kraju poznatom po izvrsnim vinogradima. S kapacitetom od preko 30.000 flaša, proizvode četiri vrste vina: pino noir roze Mina, šardone Panta Rei, kaberne sovinjon Stefanos i kaberne u amarone stilu Draga, istinsko premijum vino namenjeno dugom odležavanju i polaganom uživanju.

* Degustacija i obilazak vinarije mogući su uz prethodnu najavu.

Vinarija Grabak

U neposrednoj blizini centra Vrnjačke Banje nalazi se izuzetno zanimljiv vinsko-turistički kompleks – Vinarija Grabak. Njihova vina od prokupca, kaberne sovinjona, merloa, tamjanike, grašca i drugih sorti plene i aromatičkom i neverovatnim dizajnom etiketa, a ako se odlučite da ih degustirate na izvoru, dočekaće vas kompletna turistička ponuda.

* Vinarija je smeštena u bujnem zelenilu, s brvnarama za smeštaj, kompleksom bazena i drugim atrakcijama sasvim u skladu s turističkom reputacijom Vrnjačke Banje.

Vinarija Milosavljević

U selu Bučju, na desnoj obali Zapadne Morave, rastu vinogradi porodice Milosavljević, koja se vinom bavi više od pet generacija. Posvećeni su lokalnim sortama, tamjanici i prokupcu, kao i međunarodnim kao što su sovinjon blan, kaberne sovinjon, merlo...Vina porodice Milosavljević danas se prodaju pod atraktivnim brendom Vila Vina.

*Poseta vinariji uz degustaciju moguća je uz prethodnu najavu.

→ Dekanter 2024 ←

- Modrovana Cabernet Sauvignon 2018
- Grabak Prokupac 2020

OD GVOZDENIH VRATA DO GAMZIGRADA

NEGOTINSKA KRAJINA I KNJAŽEVAC

Rajačke Pinnice

Negotinska Krajina

01

02

03

TIPIČNE SORTE VINOVE LOZE

- KABERNE SOVINJON
- MERLO
- ZAČINAK
- BAGRINA

Smeštena na krajnjem istoku Srbije uz reku Dunav, Negotinska Krajina naseljena je još od praistorije, o čemu svedoči i čuveno nalazište Lepenski vir, a tragovi rimske civilizacije, pre svega na lokalitetu Felix Romuliana – Gamzigrad o značaju ovog dela Balkana.

Tradicija uzgoja vinove loze u Krajini seže do doba starog Rima, kad se uzgoj loze proširio od Fruške gore do Smedereva, a potom, prateći Dunav, i do Negotinske Krajine i Kladova. Ovo je teritorija oznake geografskog porekla „Negotinska Krajina“.

Tokom širenja filoksere (biljne vaši koja napada vinovu lozu) po Evropi, klimatski i geografski uslovi sačuvali su Negotinsku Krajinu od ove pošasti i pretvorili je u regionalni vinski centar od velikog značaja.

Spomen na te dane čuvaju slavne pivnice, jedinstven arhitektonski kompleks vinskih podruma nastao od polovine XVIII do tridesetih godina XX veka.

Ovaj jedinstveni kompleks velikog arhitektonskog i istorijskog značaja, kao i njemu srođene Rogljevačke, Smedovačke, Štubičke i Bratujevačke pivnica, svedoči o bogatom vinskom nasleđu negotinskog kraja.

Proslava Krajinska berba na Rogljevačkim pivnicama, Smedovački božole, koji se organizuje u čast mladog vina, kao i proslava Svetog Trifuna, zaštitnika vinogradara, a koja se održava u Rajačkim pimnicama, dodatno obogaćuju turističku ponudu ovog rejona.

Nemojte propustiti ni posetu arheološkom lokalitetu Feliks Romulijana u blizini Zaječara i Muzeju Krajine u Negotinu.

- 01 Rajačke Pivnice
- 02 Arheološko nalazište Felix Romuliana
- 03 Arheološko nalazište Lepenski Vir
- 04 Restoran, Vinarija Matalj
- 05 Vinski podrum, Vinarija Matalj
- 06 Vino, Vinarija Matalj

Vinarija Matalj

Kad se pomene ime Matalj, većina pomisli na kaberne-sovinjon, mada njihova bela vina ni tržištu, ni degustatorima na vinskim ocenjivanjima nisu ništa manje zanimljiva. Ipak, prva asocijacija na Vinariju Matalj i dalje su crvena vina, na prvom mestu kaberne sovinjon, od koga se ovde na dva položaja prave stilski različita vina.

* Ova vinska kuća bez prestanka podiže standarde srpskog vinarstva, a vredan je posete i izvanredan restoran u okviru vinarije.

04

05

06

↗ Dekanter 2024 ↘

- Bukovski Prokupac 2020
- Terasa Chardonnay 2022
- Zemna Reserva 2021
- Terasa Sauvignon Blanc 2023

- Kremen Cabernet Merlot 2021
- Bukovski Prokupac Začinak 2021

Frunza Aglaja

Ova vinarija tek nekoliko godina radi na vrhu Bukovskog brda, negotinskog grand cru položaja. Kako kažu, cilj im je dobijanje vina s autohtonim karakterom Negotinske Krajine, a u njihovim vinogradima rastu prokupac, sovinjon blan, semijon, šardone, merlo, kaberne sovinjon.

* Vinarija prima posetioce u svom prostranom i lepom objektu, i nudi im degustacije vina praćene ukusnim lokalnim zalogajima.

07

08

Vinarija Gamanović

Vinariju Gamanović osnovao je 2006. godine, pod imenom Duša, francuski bračni par Siril Bonžiro i Estel Žermen. Oni su u rad ove kuće, smeštene u Ključkom vinogradu, gde je najveći broj sunčanih dana u godini na teritoriji Srbije, ugradili tradiciju burgundijskog vinarstva. Januara 2020. godine novi vlasnici menjaju ime Vinarije u Gamanović i prave nove vinske etikete: u današnjem portfoliju su tamjanika, rajnski rizling, grašac, kaberne sovinjon, merlo...

09

* Restoran vinarije nudi opcije za degustaciju

Vinarija Raj

Porodična vinarija vođena ljubavlju i strašću prema vinima i jedinstvenom teroaru Negotinske Krajine, smeštena je na obodu sela Rajac, na samo kilometar od čuvenih Pivnica. Poznati su najviše po sočnom gameu i unikatnom sortnom semijonu.

* U svojoj udobnoj degustacionoj sali goste dočekuju s visoko kvalitetnim vinima i domaćom hranom.

- 07 Restoran, Vinarija Frunza Aglaja
- 08 Vino, Vinarija Frunza Aglaja
- 09 Vinarija Gamanović
- 10 Vino, Vinarija Raj
- 11 Vinski podrum, Vinarija Raj
- 12 Pivnica Perić

10

11

12

Pivnica Perić Rajačke pivnice

Pivnica Perić se nalazi na samom ulazu u kompleks Rajačkih pivnica, a u zgradi iz 1887. godine vina pravi šesta generacija vlasnika, već 130 godina bez prekida. Vino se i dalje proizvodi tradicionalnim metodama iz vinograda na kojima se uzgajaju sorte kaberne sovinjon, šardone, game, rizling, hamburg... Ovde se posebno trude da sačuvaju i unaprede autohtone sorte belu i crnu tamjaniku, prokupac, začinak i bagrinu.

* Pivnica osim podruma poseduje i veliku terasu za ručavanje i degustaciju, restoran i kompleks apartmana.

U Krajini nećete pogrešiti ni s vinarijama Mikić, Dajić i Tenuta Est, ili posetom nekom od malih porodičnih podruma koji pažljivo neguju i čuvaju viševekovnu vinarsku tradiciju.

Knjaževački rejon

U knjaževačkom rejonu, odnosno prvoj srpskoj zaštićenoj oznaci geografskog porekla „Knjaževac“, vino se pravilo i pilo pre dve hiljade godina, o čemu svedoči malena glava boga Dionisa napravljena od terakote, a pronađena na lokalitetu Timakum Minus kod sela Ravna.

Moderna istorija knjaževačnog vinogorja umnogome je povezana s vinarijom Džervin. Vinogradar Bogdan Arandelović, vlasnik 4,5 hektara vinograda, poslao je 1922. godine sina Radula da se školuje u vinarskoj školi u Bukovu kraj Negotina. Iz ovog rasadnika vinskog znanja Radul se vratio u Knjaževac s misijom da osnuje vinogradarsko-voćarsku zadrugu. Zadružna je osnovana 1927. godine, a od nje je 1960. godine nastao Zadružni podrum Džervin, danas savremena vinarija u privatnom vlasništvu.

Knjaževačko vinogorje odlikuju izvanredna lepota prirode, tragovi antičke kulture i ukusna lokalna hrana. Sve ovo, uz veliki potencijal za dalji razvoj vinogradarstva, čini ga vinskom regijom u usponu.

Knjaževac, živopisan gradić na Svrliškom i Trgoviškom Timoku, zbog svojih sedam mostova poznat je pod imenom Srpska Venecija, a u njemu ne propustite posetu Zavičajnom muzeju Knjaževac, kao ni arheološkom lokalitetu Timacum Minus. Na osam kilometara od Knjaževca nalazi se Arheo-etno park Ravna, u sklopu koga se nalazi i Muzej vina sa starinskom opremom za čuvanje i hlađenje vina.

TIPIČNE SORTE VINOVE LOZE

- VRANAC
- KABERNE-SOVINJON
- ŠARDONE
- SOVINJON-BLAN

Vinarija Jović

Vinarija Jović odigrala je ključnu ulogu u obnovi slave Knjaževačkog vinogorja u prethodnim decenijama. Dva rođena brata pokrenula su vinariju iz malog porodičnog podruma, koja je danas postala jedna od perjanica vinogorja. Dokazali su da je knjaževački teroar odličan za vranac, a pored njega, diće se i izvanrednim rizlingom, upečatljivim kaberneom i šardoneom. Ljubitelji voćnih vina znaju ih po jedinstvenoj Višnjici, vinu od višnje.

*U degustacionoj sali, uz najavu, mogu se probati lokalni specijaliteti.

14

15

16

Podrum Džervin 1927

Od kombinata koji je pravio vina za masovnu upotrebu, Džervin 1927. se poslednjih godina ubrzano pretvara u vinariju koja se uspešno hvata ukošta sa savremenim trendovima. O tome svedoče i seriozna vina kao što su Trifun Cabernet Sauvignon i Lozana Sauvignon Blanc, i sve kvalitetnija vina iz Džervinovih osnovnih linija.

* Vinarija nudi obilazak podruma uz degustaciju vina.

↗ Dekanter 2024 ↘

• Trifun Grand Cabernet Sauvignon 2019

SAVRŠEN PAR

UNE GOTINSKOJ KRAJINI PRAVE SE AUTENTIČNA I MOĆNA VINA OD KABERNE-SOVINJONA, A TAKVA VINA TRAŽE SNAŽNA JELA KAO ŠTO JE SPORO PEĆENA JAGNJEĆA KOLENICA – IDEALNO S OBILIŽNIJIH HOMOLJSKIH PLANINA.

- 13 Knjaževac
- 14 Vino, Vinarija Jović
- 15 Restoran, Vinarija Jović
- 16 Podrum Džervin 1927

TOPLO TOPLICA, NIŠ, VRANJE I METOHIJA SUNCE JUGA

Vinarija Doja

TIPIČNE SORTE VINOVE LOZE

- PROKUPAC
- KABERNE SOVINJON
- PINO GRIĐO
- ŠARDONE
- TAMJANIKA

Toplica

U slivu reke Toplice smešten je istorijski vinogradarski rejon čija zvanična istorija seže daleko u antiku. Toplica je kraj koji predstavlja sinonim za mirisna, bogata vina koja svoj snažan karakter duguju blagoj klimi punoj sunca u kontrastu sa svežim noćima.

U sklopu renesanse srpskog vinarstva, čiji je neizostavni deo i obnova autohtonih sorti vinove loze, danas Toplica, kao zaštićena oznaka geografskog porekla, sa sortom prokupac koja je dobla ime po gradu Prokuplju, ponovo počinje da zauzima položaj koji zасlužuje među istorijskim vinogradarsko-vinarskim područjima Srbije i Balkana.

Vinarija Doja

Porodica Todić ima za cilj da nastavi viševekovnu vinogradarsku i vinarsku tradiciju Topličkog vinogradarskog rejona uz potpunu posvećenost svakom čokotu u vinogradu koji se prostire na padinama podno Jastrepcu. Rezultat su odlični, u svetu nagradivani prokupci, raskošni kaberne sovinjoni, sveže tamjanike i druga vina prepoznatljiva i van granica naše zemlje

* Vinarija Doja nudi degustacije vina, a od 2024. godine i noćenje u modernim sobama sa pogledom na vinograde.

❖ Dekanter 2024 ❖

- Breg Prokupac 2020

- Breg Merlot 2019

- Merlo Cabernet Sauvignon 2021

01

02

01 Restoran, Vinarija Doja
02 Vina, Vinarija Doja
03 Restoran, Vinski podrum Malča
04 Vino, Vinski podrum Malča

U Toplici vredi probati i vina male porodične Vinarije Kostić, koja svoj organski prokupac proizvodi iz vinograda starih više od jednog veka.

Niš

Niški vinogradarski rejon nalazi se u kraju slavne i izuzetno duge istorije: Niš je oduvek bio važna stanica na putevima koji su vodili ka Maloj Aziji, a u njemu su se rodili i rimski carevi Konstantin Veliki i Justin I. Ovim krajevima od antičkog doba gospodarili su različiti narodi, ostavivši za sobom bogato kulturno, gastronomsko i vinsko nasleđe – loza se u ovim krajevima sa uspehom gajila od antičkih vremena, a najvažnije vinogorje je Čegarsko, koje obuhvata terene u donjem sливу reke Nišave, uključujući i Vele Polje, lokaciju na kojoj se prave visokokvalitetna vina niškog kraja.

Osobine niškog terora daju veliku prednost proizvodnji vina od grožđa crnih sorti, kao što su merlo, prokupac i kaberne sovinjon, a baš su ova vina idealni pratnici raskošne niške kuhinje, koja objedinjuje veštinstvu pripremi mesa na roštilju sa izvršnim mlečnim proizvodima niškog kraja i kvalitetnim povrćem.

Niš je pun istorijskih lokaliteta koji čuvaju vredne ali i potresne spomenike, svedoke istorijskih zbivanja očuvane do današnjih dana, a obavezno treba posetiti arheološko nalazište Medijana, obići Nišku tvrđavu i videti Ćele kulu i spomenik na Ćegru.

TIPIČNE SORTE VINOVE LOZE

- MERLO
- PROKUPAC
- KABERNE SOVINJON,
- SOVINJON BLAN
- GRAŠAC

Vinski podrum Malča

Istorija ove kuće, kao nekadašnje zadruge seže do 1903, a u savremeno doba proizvode vina od smederevke, traminca, grašca, merloa, crne tamjanike, frankovke... Vinariju odlikuje i opredeljenost ka vinskome turizmu: deo vinarije dostupan posetiocima podeljen je na Rimsku kuću sa amforama, Nemanjića kuću koja je posvećena velikim bačvama, Jugoslovensku kuću i Savremenu vinariju.

* U restoranu nude domaće lokalne specijalitete, a mogu se probati i vina iz amfore.

03

04

ZANIMLJIVOST

U SELU VELE POLJE FORMIRANA JE VINARSKA ZADRUGA 100 ŽENA. NEMA IH BAŠ 100, ALI ĆE IH JEDNOG DANA, SUDEĆI PO ENTUZIJAZMU SA KOJIM SE PRISTUPIO OSNIVANJU VINARIJE, VEROVATNO BITI. NEKOLIKO DESETINA ŽENA OKUPLJENIH U NAJNEOBIČNIJI REGIONALNI VINSKI PODUHVAT, KOOPERATIVNU VINSKU KUĆU U VLASNIŠTVU DAMA, IZ GODINE U GODINU PRIVLAČE SVE VIŠE PAŽNJE SJAJNIM VINIMA.

Vranje

Vranjski vinogradarski rejon nalazi se na krajnjem jugu Srbije pod uticajem je mediteranske klime sa juga, ali pečat teroaru kroz hladne noći daju visoka nadmorska visina i okolne planine koje okružuju ovo jedinstveno vinogradarsko područje. Centar ovog rejona je Vranje, šarmantan grad čiji stanovnici neguju slikoviti lokalni dijalekat i jedinstven smisao za humor.

Šetnja gradom koji je bogat narodnim graditeljstvom pruža nam priliku da zavirimo u običaje i arhitekturu davno minulog sveta.

Od 2018. godine, Vranje se nalazi na UNESCO mreži kreativnih gradova u oblasti muzike.

U samom gradu čekaju nas Spomen kuća Bore Stankovića, Narodni muzej u Vranju, Pašin konak, brdo Pržar koje pruža predah od gradske žege....

05

SAVRŠEN PAR

SOĆNA, AROMATIČNA I SNAŽNA OVČJA PLJESKAVICA, JEDAN OD KULINARSKIH SIMBOLA JUGA SRBIJE, ODLIČNO ĆE SE SLOŽITI UZ ISKRIVIĆAVI, VOĆNI MERLO. A KAO PREDJELO NE ZABORAVIMO NI BUTANE ŠUŠPE, ILI SUVE PUNJENE PAPRIKE!

05 Restoran, Vinarija Aleksić

06 Panorama Velike Hoće

07 Vino, Vinica Petrović

TIPIČNE SORTE VINOVE LOZE

- KABERNE SOVINJON
- ŠARDONE
- SOVINJON BLAN
- TAMJANIKA
- VRANAC

Vinariju Aleksić iz Vranja osnovale su 2006. tri sestre kojima je ljubav prema vinu usađena u mladost, kroz porodičnu tradiciju. Vinarija pravi vina u širokom cenovnom i stilskom opsegu, od šarmantnih belih i crvenih kupaža za svakodnevnu konzumaciju do moćnih šardonea i kaberne sovinjona i iskričavih penušavaca od tamjanike i smederevke.

* Posete su moguće uz najavu tri dana unapred.

↗ Dekanter 2024 ↘

- Kardaš Limited Cabernet Sauvignon 2021

- Prokupac 2021
- Žuti cvet 2023
- Arno Sauvignon Blanc 2023

Metohija

Južna Metohija je dom istorijskom vinogradarskom rejonu od najvećeg značaja za našu vinogradarsko-vinarsku istoriju: za orahovački kraj se smatra da je u srednjem veku bio preteča i prvi dom srpskog vinogradarstva i vinarstva. Poseban značaj u okviru ovog kraja ima naselje Velika Hoča, koje je svoju istoriju počelo vezom s vinom i to se nije menjalo vekovima. Sva pisana dokumenta o Velikoj Hoći povezana su s gajenjem vinove loze i proizvodnjom vina, a jedan vrč iz antičkog perioda, pronađen prilikom iskopavanja temelja za vinski podrum Vrelo, potvrđuje tezu da su se ovde i u doba starog Rima proizvodili grožđe i vino.

Južna Metohija je prava riznica kulturno istorijske baštine i ima veliki broj sakralnih objekata od najvećeg značaja, među kojima je najvažnija crkva Bogorodica Ljeviška u Prizrenu, zadužbina kralja Milutina.

06

TIPIČNE SORTE VINOVE LOZE

- VRANAC
- PROKUPAC
- GAME
- PINO NOAR
- SMEDEREVKA
- GRAŠAC

Vinica Petrović

Vinarija iz Velike Hoće pripada porodici Petrović koja se već šest generacija bavi proizvodnjom grožđa i vina, o čemu svedoči i turska tapija iz 1909. godine kojom je sultan Mehmed V priznao ovaj porodici pravo na posedovanje vinograda, pa time i na proizvodnju vina i rakije. Crvena vina, Carsko crveno i Metohijsko crveno, prave se od tipičnih sorti za podneblje vranca, gamea i prokupca, dok se bela vina prave od grašca i smederevke.

* Vinica Petrović nudi i mogućnost degustacije vina uz vrhunske domaće specijalitete, kao i udoban smeštaj.

SAVRŠEN PAR

FILIJA, TRADICIONALNA NADEVENA PITA S KOSOVA I METOHIJE KOJA MOŽE DA SADRŽI I ZELENO POVRĆE KAO ŠTO SU SPANAĆ ILI BLITVA, ODLIČNO ĆE SE SLOZITI UZ SVEŽE, ISKRIVAVO BELO VINO. PREPORUKA ZA UPARIVANJE SU NEKE OD METOHIJSKIH KUPAŽA GRAŠCA I SMEDEREVKE.

07

Đoz ČUVARI MANASTIRSKE VINARIJE DREVNOG ZNANJA

Vinogradi
Manastira Dečani

Manastirske vinarije

Od Metohije, juga Srbije, preko Pomoravlja, Šumadije i Negotinske Krajine do Fruške gore i Banata, Srbija je puna drevnih manastira. Oni nisu samo duhovni, već i centri ekonomije u kojima se na različite načine održava monaška zajednica. Najveći broj manastira pretežno živi od zemlje i poseduje dobro održavana manastirska imanja.

U Srbiji je viševekovna tradicija vinogradarstva i vinarstva duboko isprepletena s manastirima i hrišćanskim nasledjem. Kroz stoleća su gajenje vinove loze i veština proizvodnje vina pratili duhovni i kulturni život na ovim prostorima, oblikujući neprocenjivu vinsku i kulturnu baštinu koja traje i odiše svojom jedinstvenošću do današnjih dana. Vino zauzima posebno i značajno mesto u hrišćanstvu i liturgiji, hleb i vino su sveti simboli vere među hrišćanima.

Manastirske vinarije u svakom pogledu prate uspon srpske vinske i destilerske kulture, a u nekima od njih vina se proizvode uz assistenciju iskusnih konsultanata savremenim tehnološkim metodama i uz promišljen nastup na tržištu.

01

VINOVA LOZA IZ SREDNJEG VEGA

JEDAN OD NAJSTARIJIH SVEDOKA SRPSKE VINOGRADARSKO-VINARSKE TRADICIJE JESTE ŽIVO ZAVEŠTANJE – VINOVA LOZA IZ SREDNJEG VEGA KOJA I DANAS PLODONOSI U MANASTIRU HILANDAR NA SVETOJ GORI, ZADUŽBINI VELIKOG ŽUPANA STEFANA NEMANJE I SVETOG SAVE.

- 01 Manastir Studenica
- 02 Vinski podrum, Manastir Studenica
- 03 Vino, Vinarija manastira Bukovo
- 04 Manastir Bukovo

Vinarija manastira Studenica

Biser srpske srednjovekovne baštine – manastir Studenica, sa proizvodnjom vina u Župskom vinogorju, još od 14. veka gaji neraskidivu vezu s vinarstvom. Car Stefan Dušan Nemanjić carskom poveljom darivao je Studenici vinograde u Župi zarad „izdržavanja i svih manastirskih potreba“. Veza koja je tada uspostavljena nije se prekidala vekovima, a danas bratstvo manastira Studenica gaji najvažnije župske sorte, prokupac i tamjaniku, kao i kaberne sovinjon. Vino iz Studenice podignuto je na veoma visok nivo kvaliteta zahvaljujući zalaganju tehnologa manastira, koji je uspostavio vezu vekovne baštine i najsavremenijih postupaka i tehnologije, a rezultat su vina koja ovaj manastir dostoјno predstavljaju na velikim vinskim sajmovima i nadmetanjima. Manastir ima i destileriju u kojoj se proizvode izvrsne rakije od šljive, kajsije i dunje.

❖ Dekanter 2024 ❖

- Prokupac 1186, 2020
- Tamjanika Bela reč 2022

02

Vinarija manastira Bukovo

Slavni Manastir Bukovo, čija vina nose oznaku geografskog porekla Negotinska Krajina, jedna je od najvažnijih tačaka srpske vinogradarsko - vinarske istorije. Posle 1887. godine, nakon pojave filoksere koja je opustošila veći deo evropskih vinograda, ovde je osnovana vinogradarska škola. Škola kasnije prerasta u prvu državnu poljoprivrednu školu za vinogradarstvo i voćarstvo. Početkom XXI veka, manastir Bukovo obnavlja svoju vinsku tradiciju, čiji je jedan od glavnih izraza podizanje jedinstvenog zasada crne tamjanike. Osim ove zahtevne sorte, u Bukovu, koje je ujedno i jedan od najboljih vinogradarskih položaja Negotinske Krajine, gaje se i šardone, game, kaberne sovinjon i merlo. U manastirskoj destileriji proizvode se barikirana rakija od šljivovice, kao i izuzetno aromatična lozovača od crne tamjanike.

03

04

05

Vinarija Ambelos-Manastir Koporin

Reč Ambelos na grčkom jeziku označava vinograd, odnosno vinovu lozu, odakle potiče i reč „ampelografija“ za nauku koja izučava sorte i podloge vinove loze. Ovo je ujedno komercijalni naziv vinarije manastira Koporin, na obodu Velike Plane (oznaka geografskog porekla „Šumadije“), sa hramom Svetog Stefana kao svojim duhovnim jezgrom. Vinograd vinarije Ambelos posađen je 2011. godine, a u njemu rastu čokotni kaberne sovinjona, pino noara, merloa, prokupca, tamjanike, rajnskog rizlinga i grašca. Vinarija manastira Koporin radi u skladu s ukusima savremenog vinskog turizma, i namernicima nudi tradicionalnu hranu značački uparenu s najboljim manastirskim vinima.

Dečanska vinica- Manastir Visoki Dečani

Vinogradski posedi manastira Visoki Dečani, u Velikoj Hoći kod Orahovca datiraju iz srednjeg veka, kada je, po predanju, sam Sv. Kralj Stefan Dečanski tu zasadio vinovu lozu.

Dečanska vinica, na manastirskom metohu u Velikoj Hoći, danas je imanje na kome se, od kaberne sovinjona, merloa, vranci, rizling i šardonea, prave dva poznata manastirska vina: Dečansko crveno vino i Dečansko belo vino.

* U poslednjih nekoliko godina ima sve više turista koji u Dečane dolaze u sklopu programa obilaska spomenika UNESCO u regionu.

06

07

* Kosovo i Metohija trenutno su pod upravom UNMIK-a na osnovu rezolucije Saveta bezbednosti UN-a 1244.

Vinarija Fenek- Manastir Fenek

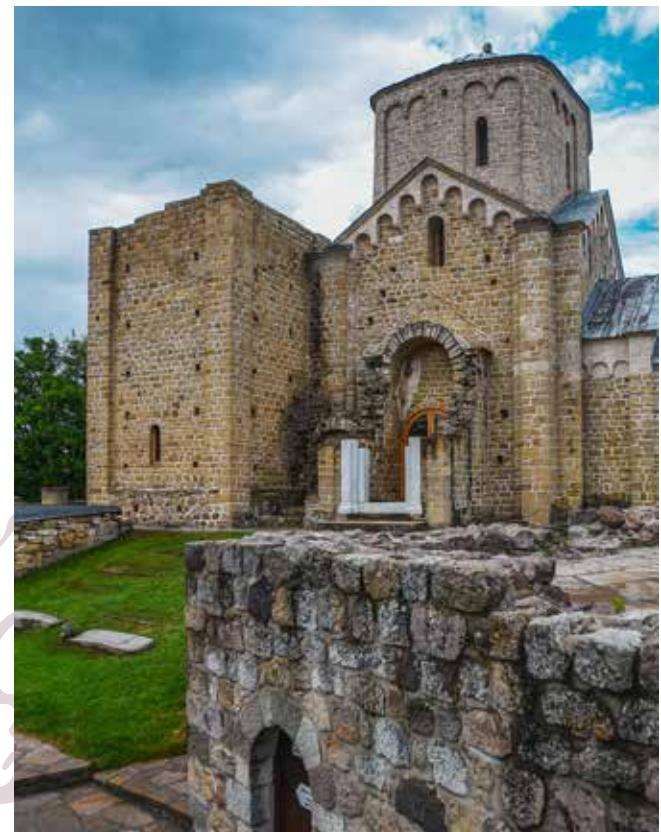

08

Priča o Vinariji manastira Fenek ujedno je i pripovest o obnovi jednog od poznatijih manastira u ravničarskom delu Srema (geografska oznaka „Vojvodina“). Godine 2006. u gotovo opusteli manastir u Jakovu ušlo je novo bratstvo i obnovilo manastir za koji se ne zna kada je tačno sagraden, ali se pretpostavlja da se to dogodilo početkom petnaestog veka. Iako se ne nalazi na Fruškoj gori već u Jakovu, u beogradskoj opštini Surčin, manastir je duhovno i kulturno povezan s Fruškom gorom, a njegova vinarija ima jake spone i s fruškogorskim i sa šumadijskim vinarstvom. Ovde se danas prave vina od grožđa sorti vinove loze kaberne sovinjon, merlo, pino noar, prokupac i tamjanika. U manastirskoj destileriji pravi se i niz veoma zanimljivih rakija od dunje, maline, kruške, kajsije i šljive, kao i atraktivni Feniks kalvados.

Vinarija Stupovi- Manastir Đurđevi Stupovi

09

Na visokom položaju kod Novog Pazara koji zimi stežu snažni mrzavevi, bratstvo manastira Đurđevi stupovi pre više od deset godina odlučilo je da se upusti u izazov obnove vinogradarske tradicije na zahtevnom tlu manastirskog imanja. Uspeh nije izostao, iako to nije tradicionalno rejonirano vinogradarsko područje. Danas Vinarija Stupovi pravi nagrađivana vina od grašca, sovinjon blana, tamjanike, merloa i kaberne sovinjona zahvaljujući izuzetnim naporima bratstva manastira i korisnim savetima šumadijskih proizvođača vina koji im pomažu u proizvodnji.

- 05 Manastir Kotorin
- 06 Manastir Visoki Dečani
- 07 Dečanska vina
- 08 Manastir Fenek
- 09 Manastir Đurđevi Stupovi

TURISTIČKA
ORGANIZACIJA
SRBIJE
www.serbia.travel

Za izdavača: mr Marija Labović, v.d. direktora

Urednik: Vesna Zlatić

Konsultant / Recenzent: dr Darko Jakšić

Tekst: Igor Luković i Nenad Kostić

Dizajn: Nikola Krdžić

Lektura: Milja Lukić

Fotografije: Indigo Studios, Arhiva Vinarije Oskzar Maurer, Martin Candir, Arhiva vinarije Tri međe i oblak, Arhiva vinarije Vinum, Arhiva vinarije Mačkov podrum, Arhiva vinarije Plavinac, Arhiva fotografija Zadužbine Kralja Petra I, Rade Kovač, Arhiva Podruma Stari Hrast, Arhiva vinarije Art Wine, Đorđe Petrović, Marina Vujić, MSc, Arhiva vinske kuće Minica, Arhiva vinarije Grabak, Arhiva Ministarstva Kulture, Arhiva Frunza Aglaja, Arhiva pivnica Perić, Biser Metohije, Arhiva vinice Petrović, Live Production, Dragan Bosnić, Oksana Skendžić, Arhiva Manastira Visoki Dečani

Mape vinogradaskih rejona i vinogorja: Darko Jakšić i Ivan Bradić

Štampa: Futura, Novi Sad

Prvo izdanje na srpskom jeziku, 2024.

Tiraž: 3.000

ISBN-978-86-6005-742-8

IMPRESUM

Izdavač: Turistička organizacija Srbije

Čika Ljubina 8, 11 000 Beograd

Tel.: +381 11 6557 100

Faks: +381 11 2626 767

e-pošta: office@serbia.travel

www.serbia.travel

Pratite nas na socijalnim mrežama!

Turistička Organizacija Srbije

Experience Serbia

Experience Serbia

Experience Serbia

Experience Serbia

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

338.48(497.11)

634.8(497.11)

663.2-051(497.11)

ЛУКОВИЋ, Игор

Vinska avantura kroz Srbiju / [tekst Igor Luković]. - 1. izd. na srpskom jeziku. - Beograd : Turistička organizacija Srbije, 2024 (Novi Sad : Futura). - 81 str. : ilustr. ; 24 cm

Kor. nasl. - Podatak o autoru preuzet iz kolofona. - Tiraž 3.000.

ISBN 978-86-6005-742-8

a) Виноградарство -- Србија
б) Винарство -- Србија
в) Винари -- Србија

COBISS.SR-ID 156670473

SRBIJA
*Doživi!**

TURISTIČKA
ORGANIZACIJA
SRBIJE
www.serbia.travel